

ÁROP-1.1.16-2012-2012-0001
Esélyegyenlőség-elvű
fejlesztéspolitika kapacitásának
biztosítása

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**
Szeghalom Város Önkormányzata

2013. június 12.

Türr István Képző és Kutató Intézet
Cím: 1054 Budapest, Széchenyi u. 14.
Telefon: 06-1-882-3454
email: ugyfelszolgalat@tkki.hu
web: www.tkki.hu
Felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0790-04
Intézményi akkreditációs lajstromszám: AL 0008

**MAGYARY
PROGRAM**

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok.....	7
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	28
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	46
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	61
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	62
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	63
1. A HEP IT részletei	63
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	63
A beavatkozások megvalósítói	64
Jövőképünk.....	65
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	65
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	74
3. Megvalósítás	78
A megvalósítás előkészítése	78
A megvalósítás folyamata.....	78
Monitoring és visszacsatolás.....	80
Nyilvánosság	80
Érvényesülés, módosítás.....	81
4. Elfogadás módja és dátuma	82

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Szeghalom Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Szeghalom a Sebes-Körös és a Berettyó találkozásánál helyezkedik el, 9565-en lakják. 4765 férfi, 4800 nő, ebből 0-18 éves: 1973 fő, 19-30 éves: 1624 fő, 31 év feletti: 5968 fő. Békés megye legrégebbi települése, hiszen már a honfoglalás idején is létezett. A Nagy- és Kis-Sárrétet elválasztó szárazulat többször benépesült, a végleges letelepülés 1711-ben történt. A 47-es főút mellett helyezkedik el.

Szeghalom 1984-ben nyerte el a városi rangot. A 90-es évek közepétől új lendületet kapott a település fejlődése. Arzén-mentesítették az ivóvizet, megvalósult a lakások földgázellátása. Utak, járdák, csatornák épültek, valamint a város belterületén összefüggő kerékpárút hálózat. Mára a csatornázottság 100%-os. Jelenleg már csak néhány belterületi út vár aszfalt burkolatra, a kiépítettség közel 90%-os. Békés megye azon kevés települése közé tartozunk, ahol az uniós előírásoknak mindenben megfelelünk.

Szeghalom és Füzesgyarmat között kistérségi beruházás keretében megépült 7200 méter kerékpárút, mely nagy népszerűségnek örvend a két település lakossága körében.

Péter András helyi földbirtokosnak köszönhetjük a Gimnáziumot, a Szigeti családnak a Szakképző Iskolát, Ambrus Imrének és feleségének a mozit. Simay Jánosnak, hogy már az 1880-as évek végén kisdudóvá működhetett Szeghalmon.

Egy ilyen kisvárosban, mint Szeghalom, helyben biztosítottak a közoktatási intézmények: óvoda, általános iskola, alapfokú művészeti oktatás, pedagógiai szakszolgálat, középiskola, szakképzés. Önkormányzatunk fenntartásában működik a Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde. Két közoktatási intézményt tart fenn a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ: a Péter András Gimnázium és Szigeti Endre Szakképző Iskolát és a Tildy Zoltán Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Pedagógiai Szakszolgálatot, mind többcélú intézmény, ahol évente több mint 1700 gyermek és tanuló nevelését, oktatását végzik a pedagógusok. Az általános iskola működtetését Szeghalom Város Önkormányzata látja el.

Az elmúlt évtizedekben több jelentős ipari üzem beruházása valósult meg. Így a Csaba-Metál Zrt., Felina Hungária Kft., Billerbeck Kft., Sárréti Ipari Park, Vállalkozói övezet. Ezen kívül számos kisebb vállalkozás vesz rész Szeghalom gazdasági életében.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv

Az Önkormányzat fenntartásában működik két kulturális intézmény. A Nagy Miklós Városi Könyvtár és Sárréti Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, valamint a Művelődési, Sport- és Szabadidő Központ. Mindkettő integrált intézmény. A Művelődési, Sport- és Szabadidő Központ magában foglalja a Művelődési Központot, a Városi Sportcsarnokot és Sporttelepet, az Ambrus Mozgót és a Várhelyi Ifjúsági Tábor. Intézményeink fejlesztése érdekében, mint minden település mi is minden pályázati lehetőséget kihasználunk. Így valósult meg az intézmények épületeinek megújulása, az óvodaépületek hőszigetelése - három tagóvodánkból kettőben a melegvíz-ellátást napenergiával oldjuk meg -, valamint 2011-ben a Várhelyi Ifjúsági Tábor teljes felújítása.

Településünknek 2010 évben nyílt lehetősége arra, hogy a városközpont és környéke teljes felújítása megtörténjen. A programhoz vállalkozások, önkormányzati intézmények csatlakoztak, valamint a rendőrkapitányság és a református egyház.

Állandó népesség:

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	9465 fő
2008 (fő)	9314 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98.4 %
2009 (fő)	9228 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.1 %
2010 (fő)	9142 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.1 %
2011 (fő)	9115 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.7 %
2012 (fő)	9109 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.9 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy Szeghalmon 9109 fő lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását. Az elmúlt 5 évben 3,8%-kal csökkent.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	4800	4765	9565	50%	50%
0-2 évesek	na	na	219	na	na
0-14 éves	604	676	1280	47%	53%
15-17 éves	179	171	350	51%	49%
18-59 éves	2658	3071	5948	44%	56%
60-64 éves	340	297	637	53%	47%
65 év feletti	800	550	1350	59%	41%

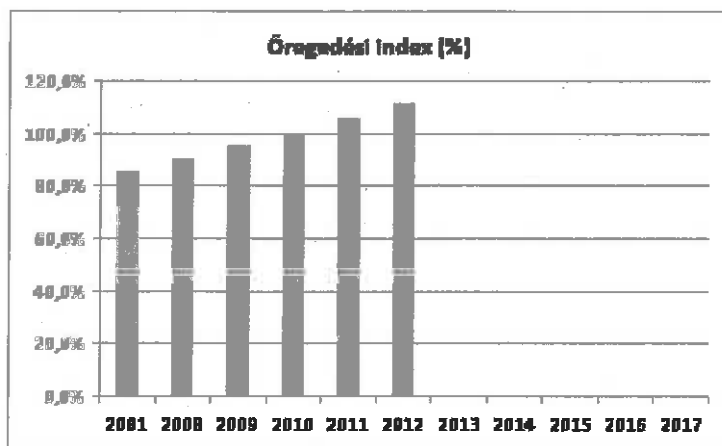
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nők és férfiak aránya közel azonos. Látható, hogy a 65 év feletti nők aránya 18%-kal magasabb a férfiak arányához képest.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1250	1460	85,6%
2008	1266	1404	90,2%
2009	1296	1364	95,0%
2010	1327	1327	100,0%
2011	1350	1280	105,5%
2012	1372	1231	111,5%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

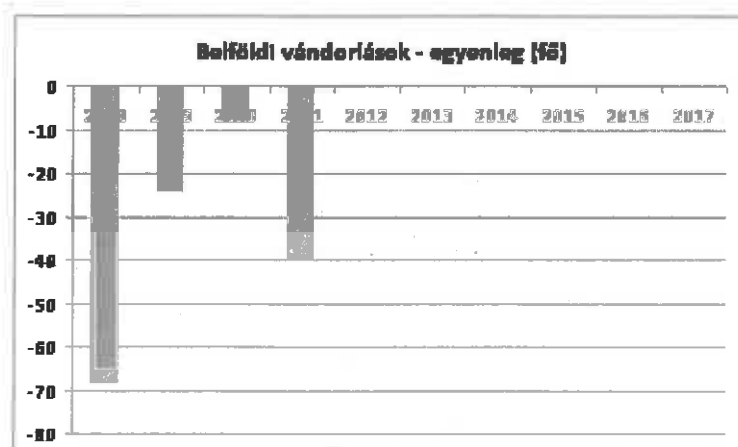

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Ez az index megmutatja, hogy Szeghalom népességére mi a jellemző: az index 100 felett van (2012-ben 111,5 %), tehát a 65 év felettek vannak többen, a település 2011. óta előregedő. Esélyegyenlőség szempontjából az adatok értelmében az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Ez nem jelenti azt, hogy a gyermekek ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	116	184	-68
2009	106	130	-24
2010	130	138	-8
2011	111	151	-40

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

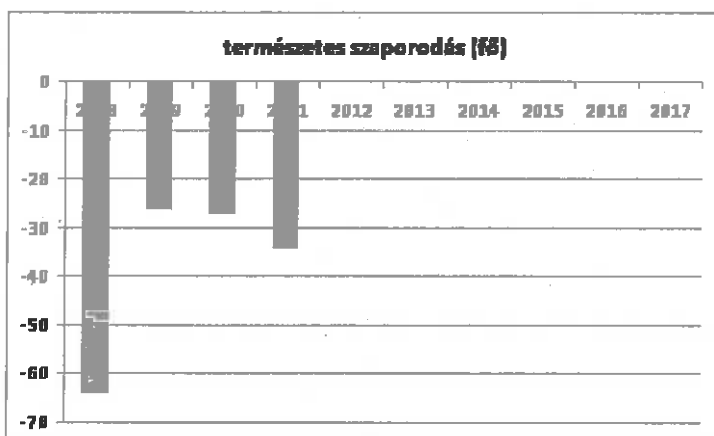

Településünk vonzereje csökken, az elvándorlás a jellemző, ennek fő oka a munkahelyek hiánya. A fiatalok nagy városokban tanulnak tovább, így munkahelyet azokban, illetve azon városok környékén keresnek. Sokan dolgoznak külföldön (Angliában, Írországban, Hollandiában).

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	74	138	-64
2009	80	106	-26
2010	69	96	-27
2011	78	112	-34

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az adatok azt mutatják, hogy az élve születések száma kevesebb, mint a halálozások száma. Magával vonja a lakónépesség csökkenését.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség - és képességbéli hiányosságok orvoslása, a vállalkozások versenyképességének javítása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Kiemelt feladat, hogy minden állampolgár, a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékos személyek, a roma emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

Az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény a települési önkormányzatok számára megteremti annak a lehetőségét, hogy helyi esélyegyenlőségi programot fogadjon el.

Szeghalom város élve a törvény adta lehetőségével, és fent említett célok minél hatékonyabb megvalósításának érdekében megalkotja a településre vonatkozó helyi esélyegyenlőségi programját, mely tartalmazza az önkormányzat által ellátott feladatokkal kapcsolatos célokat, megvalósításuk forrásigényét és végrehajtásuk ütemezését.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Szeghalom Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

Nemzeti Reform Program

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek. A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romaintegrációs stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózáspolitikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózás szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi esélyegyenlőségi program tartalmazza a helyzetelemzést a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok - különös tekintettel a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportjára - oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetéről, illetve a helyzetelemzésen alapuló intézkedési tervet, amelyben meghatározásra kerültek a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedések. A helyzetelemzés és az intézkedési terv elfogadása során figyelembe vettük a települési kisebbségi önkormányzat véleményét. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján készítettük el. A programalkotás során gondoskodtunk a helyi esélyegyenlőségi program és az önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a közoktatási esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia anti-szegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítése során kiemelt figyelmet fordítottunk

- az egyenlő bánásmód, az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás követelményének érvényesülését segítő intézkedésekre,
- az oktatás és a képzés területén a jogellenes elkülönítés megelőzésére, illetve az azzal szembeni fellépésre, továbbá az egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- a közszolgáltatásokhoz, valamint az egészségügyi szolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosításához szükséges intézkedésekre,
- olyan intézkedésekre, amelyek csökkentik a hátrányos helyzetűek munkaerő-piaci hátrányait, illetve javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő önkormányzati rendeletek:

a) SZEGHALOM VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 7/1998.(X.1.) sz. rendelete egységes szerkezetben a 4/2000.(II.28.) sz. rendelettel az adósságkezelési támogatásról

A rendelet célja, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő egyének és családok gondjainak rendkívül indokolt esetben történő enyhítése és lakhatási körülményeinek javítása érdekében meghatározza a Szeghalom Városban lakóhellyel rendelkező állampolgárai számára adható pénzbeli adósságkezelési támogatás, mint rendkívüli szociális ellátási formát, az ellátásra való jogosultság feltételeit, az Önkormányzati ellátás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint ellenőrzésének szabályait.

b) SZEGHALOM VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 15/2012. (VI. 26.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról

E rendelet célja, hogy a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a többszörösen módosított 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) rendelkezéseinek megfelelően meghatározza a Szeghalom Város Önkormányzata által biztosított egyes szociális ellátások formáit, szervezetét, a szociális ellátásokra való jogosultság feltételeit, valamint érvényesítésének garanciáit.

c) SZEGHALOM VÁROS ÖNKORMÁNYZAT KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK 28/2012. (XII. 15.) önkormányzati rendelete a lakások és a helyiségek bérletére vonatkozó szabályokról

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző, által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester november 30-áig - a helyi önkormányzati képviselő-testület tagjai általános választásának évében legkésőbb december 15-éig - benyújtja a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá. Ennek megfelelően Szeghalom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2013. évi költségvetési koncepciót a 156/2012. (XI. 26.) Ökt. sz. határozattal elfogadta.

Szeghalom Város Gazdasági Programja 2010-2014. évre vonatkozóan - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. Szeghalom Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Gazdasági Programját 2010-2014. évre vonatkozóan a 31/2011. (III. 28.) Ökt. sz. határozattal elfogadta.

Köznevelés-fejlesztési terv – Az Nkntv. 75. § (1) bekezdése értelmében az oktatásért felelős miniszter készíti el a feladat-ellátási intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet, hanem. Az oktatásért felelős miniszter az Oktatási Hivatal előterjesztése alapján a kormányhivatalok közreműködésével és a helyi önkormányzatok véleményének kikérésével és közreműködésével készíti el megyei szintű bontásban az intézményhálózat-működtetési és köznevelési-fejlesztési tervet. A települési önkormányzat kötelezettsége, hogy beszeresse a településen működő köznevelési intézmények nevelőtestületei, alkalmazotti közösségei, a szülői és diákszervezetei véleményét. Az oktatási hivatal s feladata az is, hogy a köznevelés-fejlesztési terv elkészítésekor a nemzetiséget érintő kérdésekben beszeresse az érintett települési, területi és országos nemzetiségi önkormányzatok egyetértését. A véleményezési kötelezettségünknek eleget tettünk.

Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája (IVS) – Szeghalom Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 74/2008 (V. 26.) sz. határozatával fogadta el. Az IVS egy középtávot (7-8 év) átölelő fejlesztési szemléletű dokumentum, célja a városunkban a területi alapú, területi szemléletű tervezés megszilárdítása, a városrészre vonatkozó célok kitzzése, és annak középtávon való érvényesítése.

Szeghalom Város Településfejlesztési koncepciója - a 67/2008 (V. 9.) Ökt. sz. határozattal módosított 118/1999 (VIII. 20.) határozata (melléklete a településszerkezeti terv)

Szeghalom Város Önkormányzata Képviselő-testületének 7/2010 (VI. 1.) sz. rendelete **a helyi építési előírásokról**. (melléklete a szabályozási terv)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Szeghalom a Szeghalmi Többcélú Kistérségi Társulás tagja, így a kistérségi fejlesztésben résztvevő település.

Jelen esélyegyenlőségi tervezés segíti a területfejlesztési koncepció fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási terület célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

Megélhetés, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, helyi foglalkoztatási kezdeményezések támogatása. Fiatalkorú lakosság problémáinak felkarolása és kezelése, szociális gondoskodás – a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása), közbiztonság, bűnmegelőzés. Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.

Helyi szinten a program segíti a város stratégiailag fontos célkitűzéseinek megvalósítását, hogy vonzó település legyen az itt született és élő fiatalok számára, biztosítson olyan feltételeket, hogy szívesen maradjanak.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. E mellett célszerű és szükséges volt támaszkodnunk egyéb adatforrásokra: helyi, térségi, országos kutatások adataira, az önkormányzat által gyűjtött adatokra, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázoltuk fel településünk átfogó helyzetképét esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá vált, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

A legtöbb adatot az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (<https://teir.vati.hu>) adatbázisából gyűjtöttük. Továbbá adatkéréssel megkerestük a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Szeghalmi Kirendeltségét, a Szeghalmi Tankerületet, a Szeghalmi Rendőrkapitányságot, Szeghalom Kistérség Egység és Szociális és Gyermekjóléti Intézményt készséggel álltak rendelkezésünkre.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségi és foglalkoztatottsági deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A 2001. évi népszámlálási adatok alapján megállapíthatjuk, hogy Szeghalom városában a korábban már jelzett foglalkoztatási problémák a családok, háztartások szintjén is problémát jelentenek. A „foglalkoztatott nélküli háztartások aránya” az egész városra vetített adatok alapján 40,9%. A felmérés során foglalkoztatottnak minősült minden 15 éves és idősebb személy, aki az eszmei időpontot megelőző héten legalább egy órányi, jövedelmet biztosító munkát végzett, vagy rendszeres foglalkozásától (pl. betegség miatti távollét vagy fizetett, illetve fizetés nélküli szabadság miatt) csak átmenetileg volt távol. Ha figyelembe vesszük e feltételeket, valamint azt, hogy jövedelmet biztosító munkának számít annak jogi kereteitől függetlenül minden olyan tevékenység, amely pénzjövedelmet vagy természetbeni juttatást biztosít, akkor a fenti 40%-ot meghaladó arány mindenképpen magasnak mondható.

Szeghalmon a 15-59 évesek száma 2001-ben 6.441 fő volt, a teljes lakosság 63,16%-a. Az adatok azt tanúsítják, hogy a foglalkoztatottak valóban ezen aktív népességből kerülnek ki, az idősebb korosztályon belüli foglalkoztatottak aránya igen alacsony. A városban e korcsoporton belül az emberek 54,1%-a foglalkoztatottnak számított 2001-ben, míg 45,9%-a nem rendelkezett rendszeres munkajövedelemmel, azaz nem volt foglalkoztatott.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

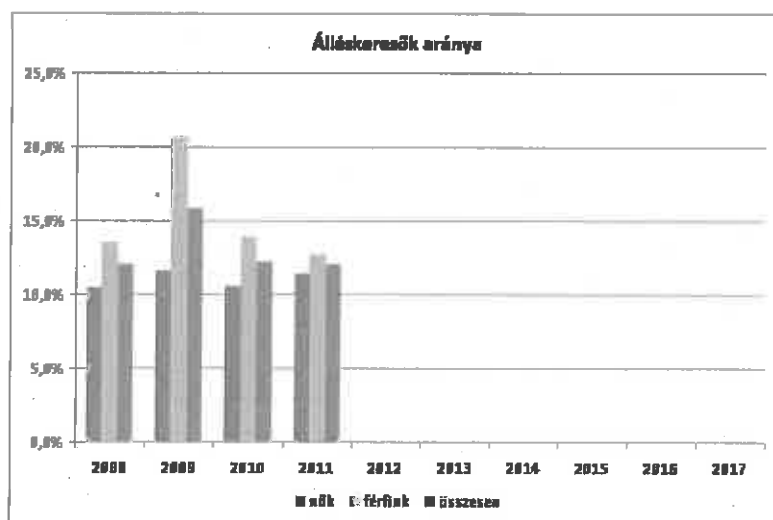
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	3410	3629	7039	355	10,4%	490	13,5%	845	12,0%
2009	3476	3017	6493	404	11,6%	624	20,7%	1028	15,8%
2010	3480	3639	7119	366	10,5%	503	13,8%	869	12,2%
2011	3473	3619	7092	395	11,4%	460	12,7%	855	12,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

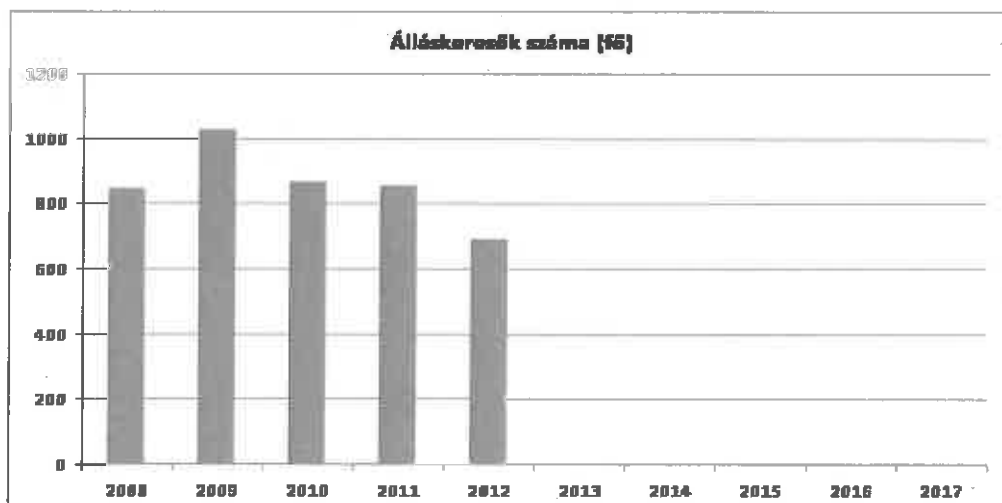
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a 15-64 év közötti lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma: 2008, 2010 és 2011 években 12,0-12,2% között, kimagasló értéket 2009-ben figyelhetünk meg: 15,8%. A férfiak és nők között az arány a vizsgált területen: több a nyilvántartott álláskereső férfi, mint nő. 2011-ben a különbség már csak 1,3%.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	845	1028	869	855	689
20 éves és fiatalabb	fő	51	51	36	43	22
	%	6,0%	5,0%	4,1%	5,0%	3,2%
21-25 év	fő	129	168	125	130	83
	%	15,3%	16,3%	14,4%	15,2%	12,0%
26-30 év	fő	114	130	105	109	94

	%	13,5%	12,6%	12,1%	12,7%	13,6%
31-35 év	fő	124	146	121	110	75
	%	14,7%	14,2%	13,9%	12,9%	10,9%
36-40 év	fő	90	121	102	120	105
	%	10,7%	11,8%	11,7%	14,0%	15,2%
41-45 év	fő	98	104	96	94	67
	%	11,6%	10,1%	11,0%	11,0%	9,7%
46-50 év	fő	92	126	105	101	77
	%	10,9%	12,3%	12,1%	11,8%	11,2%
51-55 év	fő	88	111	101	88	84
	%	10,4%	10,8%	11,6%	10,3%	12,2%
56-60 év	fő	54	68	72	56	71
	%	6,4%	6,6%	8,3%	6,5%	10,3%
61 év felett	fő	5	3	6	4	11
	%	0,6%	0,3%	0,7%	0,5%	1,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

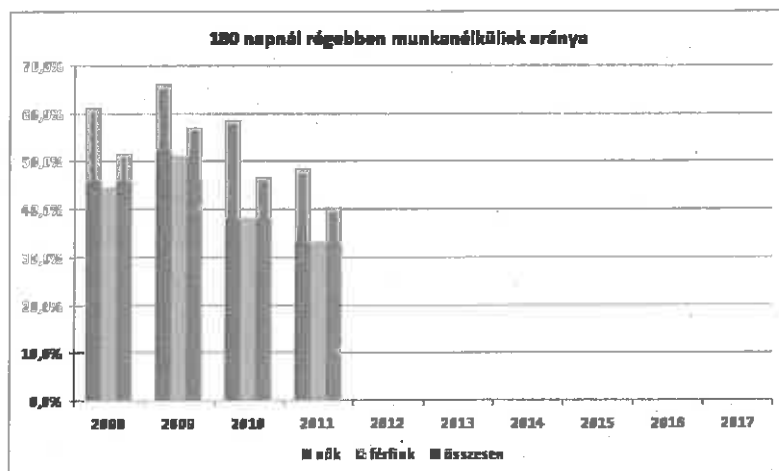

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Regisztrált munkanélküliek többsége 36-40 év közötti, következő helyen a 26-30 évesek vannak, őket követik az 51-55 évesek.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	355	490	845	217	218	435	61,1%	44,5%	51,5%
2009	404	624	1028	267	319	586	66,1%	51,1%	57,0%
2010	366	503	869	214	192	406	58,5%	38,2%	46,7%
2011	395	460	855	191	153	344	48,4%	33,3%	40,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

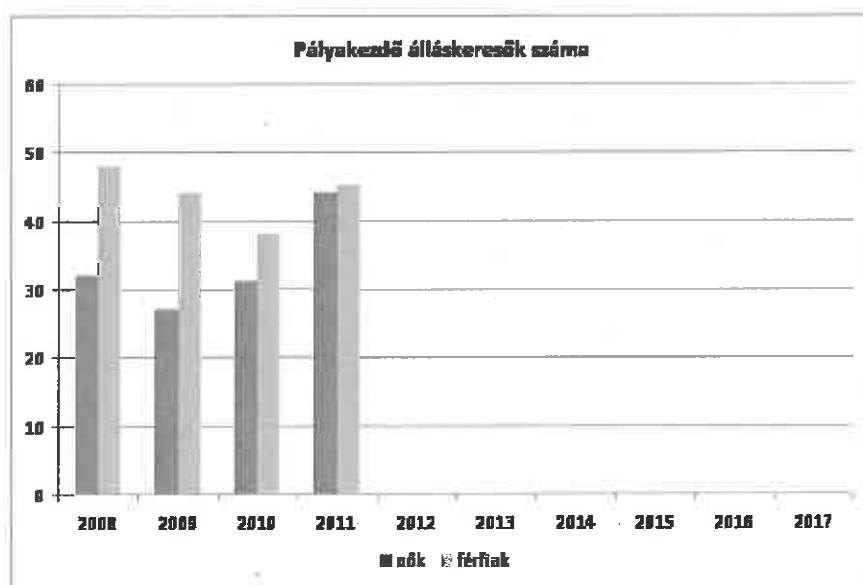

A regisztrált munkanélküliek száma a 2009-es kimagasló érték után 2011 év végére visszaszorult, megközelíti a 2008 évi adatot. A tartós munkanélküliek aránya csökken, 2008 és 2011 között 51,5%-ról 40,2%-ra, azaz 11,3%-kal csökkent.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	798	902	1700	32	4,0%	48	5,3%	80	4,7%
2009	787	876	1663	27	3,4%	44	5,0%	71	4,3%
2010	774	860	1634	31	4,0%	38	4,4%	69	4,2%
2011	762	859	1621	44	5,8%	45	5,2%	89	5,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2011-ben a 18-29 évesek 5,5%-a nyilvántartott pályakezdő álláskereső volt. Számuk 2008 és 2011 között 0,8%-kal nőtt. A vizsgált években a nők száma 1,8%-kal nőtt, a férfiaké 0,1%-kal csökkent.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
							fő	%	fő	%	fő	%
2001	8256	4274	3982	7112	3550	3562	1144	13,9%	724	16,9%	420	10,5%
2011	-	na	na	-	na	na	-	-	-	-	-	-

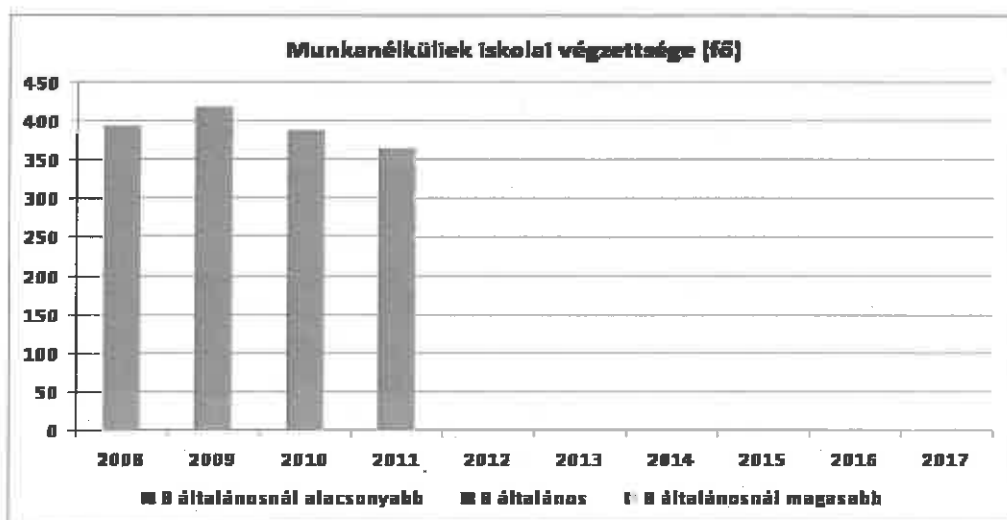
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is. 2001-ben a 15 éves és annál idősebb lakosság 13,9%-a általános iskolai végzettséggel nem rendelkezett. A nők és férfiak aránya azt mutatja, hogy 6,4%-kal több nő nem rendelkezik a fenti végzettséggel, mint férfi.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	845	49	5,8%	343	40,6%	453	53,6%
2009	1028	42	4,1%	375	36,5%	611	59,4%
2010	869	53	6,1%	333	38,3%	483	55,6%
2011	855	48	5,6%	315	36,8%	492	57,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla megmutatja, hogy 2011 évben a nyilvántartott álláskeresők 42,5%-a alacsony iskolai végzettségű. Ezen belül is 5,6%-a 8 általánosnál alacsonyabb végzettséggel rendelkezik.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő		Fő	%
2009	0		0	0
2010	0		0	0
2011	0		0	0
2012	0		0	0

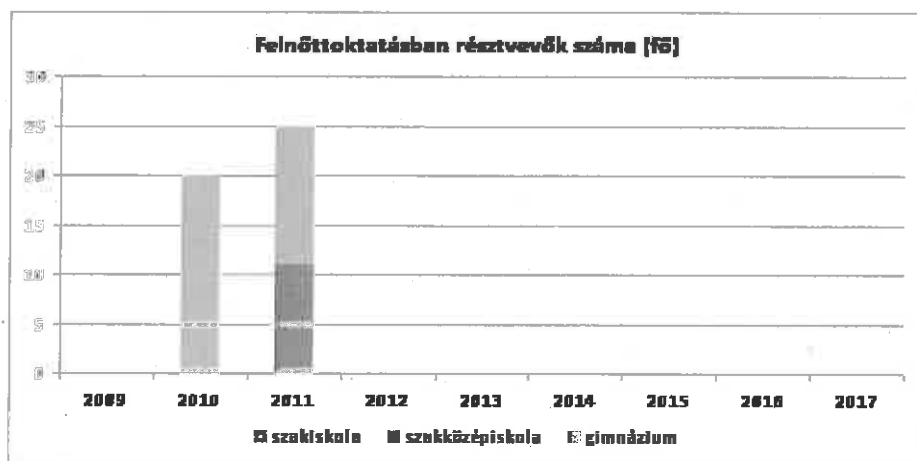
Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Szeghalmon nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni azt.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

év	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen		szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő		fő	%	fő	%	fő	%
2009	0		0	-	0	-	0	-
2010	20		0	0,0%	0	0,0%	20	100,0%
2011	25		0	0,0%	11	44,0%	14	56,0%
2012	0		0	-	0	-	0	-

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Szeghalmon megszűnt a középiskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával újra megszervezni azt.

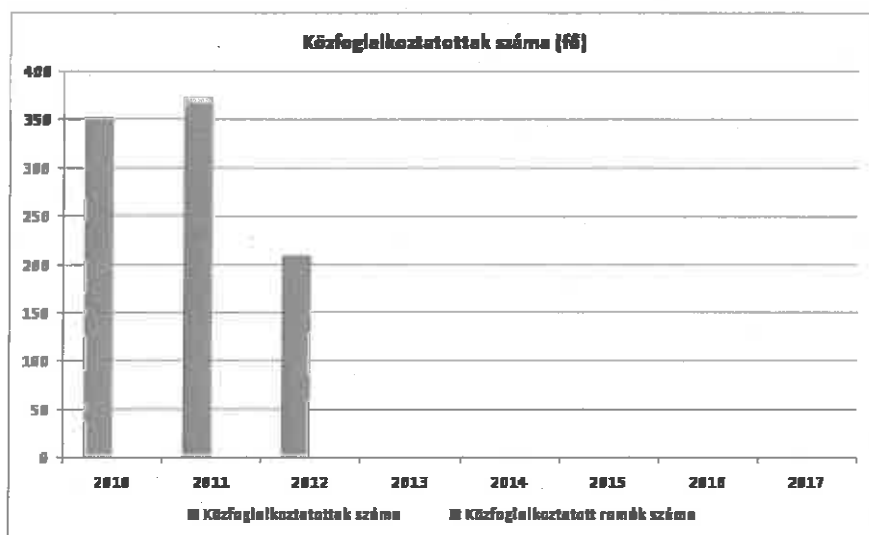
c) közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	352	5%	141	na

2011	372	6%	149	na
2012	208	3%	83	na

Forrás: Önkormányzat adatai

2010 és 2012 között az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség 6-3%-a vesz részt közfoglalkoztatásban. A közfoglalkoztatásban résztvevők kb. 40%-a roma/cigány. Arra vonatkozóan, hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt e foglalkoztatási formában, nem rendelkezünk adattal.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legköze- lebbi centrum	10 perc	16 oda és 14 vissza (de nem járatpár)	18 perc	8 db	14 perc	Kiépített kerékpárút van	40 perc
Megye- székhely	50 perc	16 oda és 14 vissza (de nem járatpár)	1óra 15perc	14 db	1óra 45perc	Rossz	5 óra
Főváros	3óra 40perc	1oda és 1 vissza (de nem járatpár)	5 óra	12 db	3 óra	Rossz	21óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Szeghalom a 47. sz. főút mentén helyezkedik el. Legközelebbi szomszédos város a főutat követve Körösladány, központja Szeghalom központjától 14 km-re található. A megyeszékhely Békéscsaba, központja 55km-re, Budapest 200km-re helyezkedik el Szeghalomtól.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Jelenleg három uniós projectet működtet a Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Szeghalmi Kirendeltsége:

- TÁMOP1.1.1. az egészségkárosodottak részére rehabilitációs járadék illetve rendszeres szociális járadék megállapítását követően képzésbe vonást és munkába helyezést biztosít. A projekt kifutóban van, már újabb létszám bevonása nem lehetséges a programba.
- TÁMOP1.1.2. a hátrányos helyzetű álláskereső e program segítségével szakmát tanulhatnak, mentori segítséggel és támogatással álláshoz juthatnak.
- TÁMOP2.1.6. „Újra tanulok” program, melynek keretében nem csak álláskeresőnek, hanem a munkaviszonyban állók számára is biztosít tanulási lehetőséget.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

év	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásokörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásokörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	25	20	50	40	20	20	60	60
2009	26	21	50	40	20	20	60	60
2010	27	22	65	45	20	20	60	60
2011	33	31	70	65	20	20	60	60
2012	35	32	85	80	25	25	70	70

Forrás: helyi adatgyűjtés

2008 és 2012 között a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programokon való részvétel 40%-kal nőtt Szeghalmon és vonzásokörzetében úgyszintén. Az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programokon való részvétel 25%-kal nőtt Szeghalmon valamint vonzásokörzetében.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

év	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásokörzetben		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásokörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzásokörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	25	25	60	60	40	40	100	100	35	35	80	80
2009	24	22	55	50	35	40	90	100	30	35	80	80
2010	19	20	55	55	38	41	95	110	30	30	85	80
2011	40	45	110	110	45	45	105	110	38	38	90	95

2012	41	46	115	120	48	45	115	120	38	37	100	110
------	----	----	-----	-----	----	----	-----	-----	----	----	-----	-----

Forrás: helyi adatgyűjtés

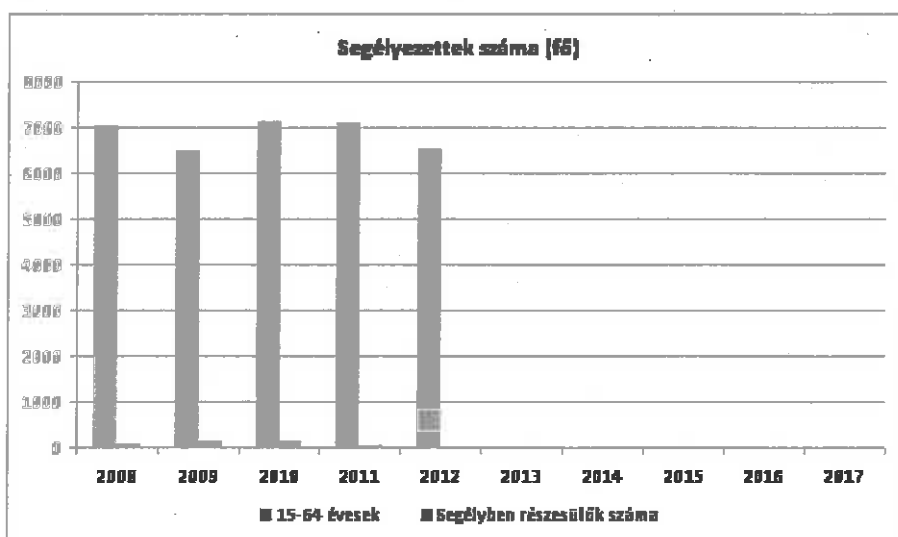
A táblázat adatai megmutatják, hogy a programokon való résztvevők és a szolgáltatásokat igénybe vevők száma 2008 és 2012 között növekszik, különösen 2011 és 2012-ben.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	7039	62	0,9%
2009	6493	126	1,9%
2010	7119	139	2,0%
2011	7092	19	0,3%
2012	6518	10	0,2%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

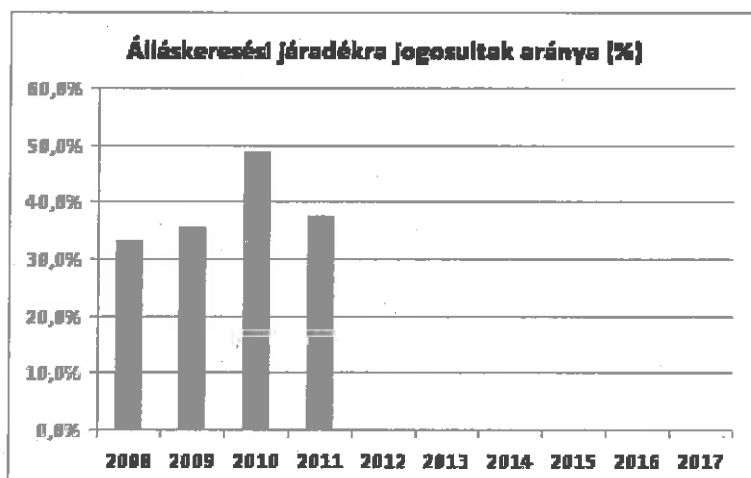

A számok azt mutatják, hogy csökken az álláskeresési segélyben részesülők száma. Valószínűsíthető, hogy ez nem a foglalkoztatottság növekedését mutatja, hanem a jogszabályi változások miatt kevesebben felelnek meg a feltételeknek.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	845	281	33,3%
2009	1028	364	35,4%
2010	869	423	48,7%
2011	855	320	37,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai megmutatják, hogy 3,1%-kal nőtt az álláskeresési járadékra jogosultak aránya.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	22	0,3%	542	64%	0	0
2009	58	0,8%	648	63%	0	0
2010	69	1%	658	76%	0	0
2011	74	1%	695	80%	0	0
2012	68	1%	588	85%	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A munkanélküliek körében a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma az elmúlt öt évben 21%-kal nőtt. 2012 évben 3 fő nem tudott igazolni 30 nap munkaviszonyt és az FHT jogosultságtól elesett, korábban ilyen nem volt. 3 főtlől önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást, ilyen eset sem volt korábban.

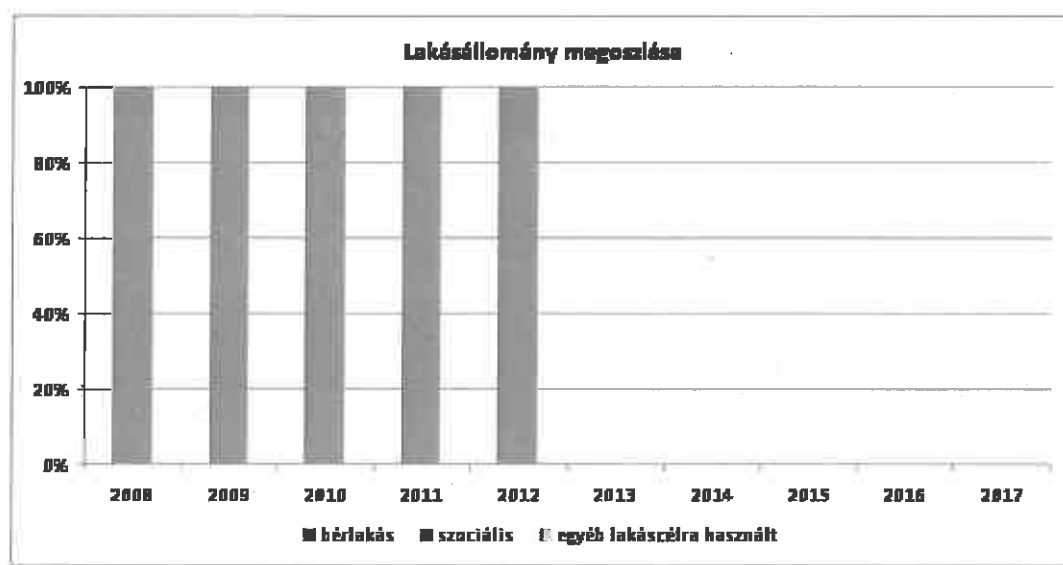
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	3947	0	162	0	14	0	0	0
2009	3962	0	162	0	14	0	0	0
2010	3984	0	162	0	14	0	0	0
2011	3991	0	155	0	14	0	0	0
2012	3991	0	163	0	25	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A szociális követelmények szempontjából minden lakás megfelelőnek minősíthető.

a) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

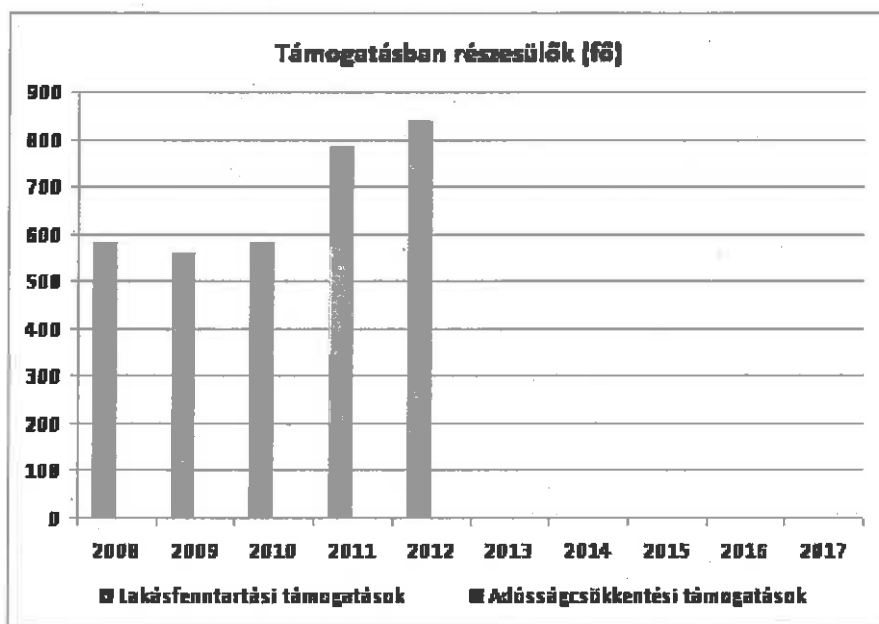
Nincs jellemző adat Szeghalomra vonatkozóan.

b) lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	581	0
2009	558	0
2010	579	0
2011	784	0
2012	838	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás. A jegyző a villanyáram-, a víz- és a gázfogyasztás, a csatornahasználat és a szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzintézeti kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez lakásfenntartási támogatást nyújt.

Az adósságcsökkentési támogatás bevezetését a jogszabály a 40.000 fő lakosságszámot meghaladó települések kötelezettségeként írja elő. Városunkban a lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2008 és 2012 között 44%-kal nőtt. Feladatunk megvizsgálni a növekedés okát önkéntes munkát végző középiskolások bevonásával.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szeghalmon nincsenek telepek, szegregátumok.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

E fejezet jogszabályi környezetét az alábbiakban foglaljuk össze. Elsőként kiemeljük az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások: falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	4	2
2009	0	4	2
2010	0	4	2
2011	0	4	2
2012	0	4	2

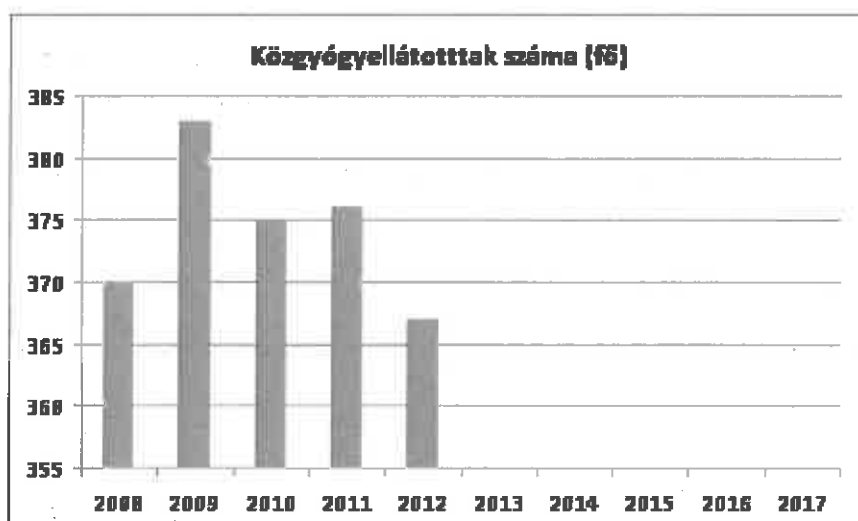
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi, egészségügyi ellátást évek óta ugyanannyi házi felnőtt illetve gyermekorvos látja el teljes körűen.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	370
2009	383
2010	375
2011	376
2012	367

Forrás: TeIR, KSH Tstar

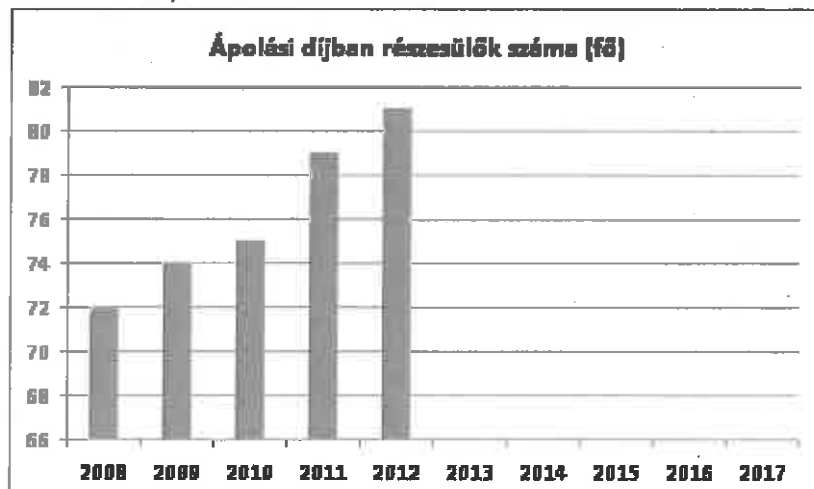
Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők számában az elmúlt években jelentős változás nem tapasztalható, számuk 383 és 367 között mozog.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma
2008	72
2009	74
2010	75
2011	79
2012	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi. Az adatokból kiolvasható, hogy az ápolási díjban részesítettek száma 2008 és 2012 között 12,5%-kal emelkedett.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Prevenációs szűrővizsgálatok a növekedés területén:

- Mammográfiai szűrés, vizsgálat elérhetősége Pándy Kálmán Kórház Rendelőintézetében Gyulán.
- Méhnyakrák szűrővizsgálat lehetősége Szeghalmon is a Nőgyógyászati szakrendelésen.

Koragyermekkor kötelező szűrésekhez hozzáférés:

- Védőnői látogatások alkalmával a családok otthonában
- Tanácsadóban, 1 hónapos, 3 hónapos, 6 hónapos, 1 éves, 2 éves, 3 éves, 4 éves, 5 éves, 6 éves korban a védőnői szűrővizsgálatok alkalmával.

Iskolaegészségügy területén:

- 2. osztály, 4. osztály, 6. osztály, 8. osztály, 10. évfolyam, 12. évfolyam kötelező védőnői szűrése, ami kiterjed a szomatikus és mentális fejlettség vizsgálatára is.

c) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Napjainkban nagyon sok szó esik az egészséges táplálkozásról, amit nem könnyű megvalósítani. Már az alapanyagok megválasztására nagy gondot fordítunk.

Törekednünk kell a következők betartására:

- Növelni kell a zöldségek és gyümölcsök fogyasztását
- Csökkenteni kell a só és cukor felhasználását
- Törekedni kell a teljes kiőrlésű kenyerek, péksütemények fogyasztására
- A tejtermékeknél az alacsony zsírtartalmú termékeket fogyasszunk
- Mozogjunk rendszeresen
- Naponta legalább ötször étkezzünk

Az egészséges táplálkozást fokozatosan kell bevezetnünk, így a gyermeknek könnyebb lesz az átállás. Az Óvónők, a Pedagógusok illetve a Szülők segítségével közösen a közétkeztetéssel együtt kell megpróbálnunk, hogy a gyermekeink egészségesen nőjenek fel.

Próbáljunk odafigyelni, amíg nem késő, hogy minél kevesebb túlsúlyos, allergiás, cukorbeteg stb. gyermek legyen.

d) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Szeghalom város szociális szolgáltatásait a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermejjóléti Intézményen keresztül látja el. A városban lévő intézményegység telephelyként működik.

Az intézmény jelenlegi struktúráját tekintve, kilenc településen valósítja meg az adott településeken élők igényeihez és szükségleteihez igazodó szociális alap és szakellátásokat.

Az intézmény által nyújtott szolgáltatások Szeghalmon:

- Étkeztetés,
- Házi segítségnyújtás,
- Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- Családsegítés,
- Gyermejjóléti szolgáltatás
- Támogató szolgáltatás
- Időskorúak nappali ellátása
- Pszichiátriai betegek nappali ellátása
- Fogyatékosokkal élők nappali ellátása
- Idősek Otthona

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Szeghalmon helyben biztosítottak a közoktatási intézmények: óvoda, általános iskola, alapfokú művészeti oktatás, pedagógiai szakszolgálat, középiskola, szakképzés, ahol évente több mint 1700 gyermek és tanuló nevelését, oktatását végzik a pedagógusok.

Önkormányzatunk a fenntartója az óvodának, és működtetője az általános és alapfokú művészeti iskolának. Ezen kívül fenntartásában működik két kulturális intézmény. A Nagy Miklós Városi Könyvtár és Sárreai Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, valamint a Művelődési, Sport- és Szabadidő Központ. Mindkettő integrált intézmény. A Művelődési, Sport- és Szabadidő Központ magában foglalja a Művelődési Központot, a Városi Sportcsarnokot és Sporttelepet, az Ambrus Mozgót és a Várhelyi Ifjúsági Táborot. Idősek Napközi Otthona is működik városunkban.

A város népességének összetételében az időskorúak aránya,- az országos átlagnak megfelelően- emelkedő tendenciát mutat. A nyugdíjban részesülők között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Az Idősek Klubja olyan nappali ellátást biztosító intézmény, amelyben az ellátásra jogosult igénybevevők számára tud szociális, egészségi és mentális állapotuknak megfelelő ellátást biztosítani.

Számos civil szervezet tevékenykedik településünkön: Fiatalok Közössége Szeghalomért Egyesület, Körös-sárréti Civil Szervezetek Szövetsége, Körös-Sárréti Hagyományörző Íjász Egyesület, Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesületének Szeghalom Városi Csoportja, Sárrét Népdalköri Egyesület, Szeghalmi Hagyományör Egyesület, Szeghalmi Nyugdíjasokért Alapítvány, Szeghalmi Sporthorgász Egyesület, Szeghalmi Tenisz Egyesület, Szeghalmi Safi Biliárd Klub, Galamb- és Kisállattenyésztők Egyesülete, Sárréti Gasztronómiai Egyesület, Péter András Baráti Kör, Szeghalmi Futball Klub, Szeghalmi Mentőalapítvány, Szeghalmi Polgárőrség Közhasznú Szervezet, Sárréti Pákászvilág Hagyománytisztelőinek Egyesülete, Szeghalmi Kulturális Egyesület, Senshi Egyesület, S'GYM Testépítő és Erőemelő Egyesület, Technikai Sportok Egyesülete, Szeghalmi Női Kézilabda, Gyermekek Ifjúsági és Szabadidősport Egyesület, Pro Musica Egyesület, Körös-Sárréti Katasztrófa- és Polgári Védelmi Egyesület, Vöröskereszt Szeghalmi Szervezete, Vakok és Gyengénlátók Szeghalom Kistérségi Csoportja, Sárrét Népdalköri Egyesület, Együtt a Gyermekek Mosolyáért Alapítvány, Gyermekek Jövőjéért Alapítvány, A Holnap Iskolájáért Alapítvány.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az önkormányzat, az intézmények és a civil szervezetek rendezvényeit bárki látogathatja érdeklődési körének megfelelően. Nem jellemzőek a rendezvényeken az atrocitások, a viták.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományok gyűjtésével, azok eljuttatásával a rászorulóknak a Vöröskereszt Helyi Szervezete, a Mozgáskorlátozottak helyi csoportja, a Vakok és Gyengénlátók Szeghalom Kistérségi Csoportja, a Nyugdíjas Klub foglalkozik saját tagjaik bevonásával.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata (RNÖ) hatékony munkát végez a cigány kisebbségnek a település közösségébe történő beilleszkedése érdekében. Az RNÖ évente tájékoztatja a Képviselő-testületet tevékenységéről, gazdálkodásáról, valamint a következő évi munkatervéről.

Az Önkormányzat vállalja, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 8. §-ában meghatározott helyi közszolgáltatások ellátása során - különösen az óvodai neveléssel, a szociális ellátással, a közművelődési, művészeti tevékenységgel, az egészséges életmód közösségi feltételeinek elősegítésével, valamint a közösségi tér biztosításával kapcsolatban a városban élő roma kisebbséget érintő döntések előkészítésébe bevonja az RNÖ-t, kikéri annak véleményét, és biztosítja, hogy a feladatok végrehajtása során is aktívan közreműködhessen.

A jövőben a Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzattal együtt egy olyan Mentor-programot kell biztosítani, amely komplex módon járul hozzá a felzárkóztatásukhoz. Szeghalom város Önkormányzata 1 helyiség és infrastruktúra biztosításával járul már most is hozzá a programok és Kisebbségi Önkormányzat működéséhez.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság, szakmai végzettség hiánya	Munkaügyi Központtal a kapcsolattartás erősítése Tájékoztatás, szórólapok biztosítása Helyi képzések megszervezése
A lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2008 és 2012 között 44%-kal nőtt.	A növekedés okának feltárása Az érintettek megszólítása, bevonása, a probléma megfogalmazása Szemléletváltás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Szeghalmon élő gyermekek száma: 1973 fő. Megoszlásuk:

4.1.1. Gyermekek életkori megoszlása

	fő			%	
	lánycok	fiúk	összesen	lánycok	fiúk
	827	927	1973	47%	43%
0-2 évesek	na	na	219	na	na
0-14 éves	604	676	1280	47%	43%
15-17 éves	179	171	350	50%	50%
18 éves	44	80	124	35%	65%

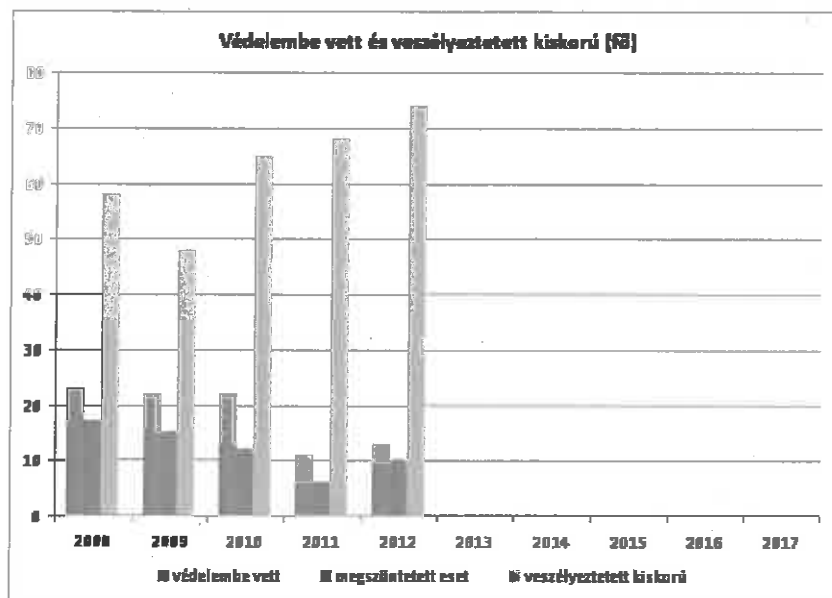
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.2. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1795	23	17	58
2009	1734	22	15	48
2010	1687	22	12	65
2011	1630	11	6	68
2012	1591	13	10	74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Ha a gyermek veszélyeztetett és ezt az alapellátások önkéntes igénybevételével nem lehet megszüntetni, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése családi környezetben mégis biztosítható, a jegyző védelembe veszi. A gyermekjóléti szolgálat családgondozójával való együttműködésre a gyermek és a szülő, csak védelembe vétel elrendelése esetén kötelezhető!

Védelembe vétel esetén a gyámhatóság családgondozót rendel ki, aki feladatát egyéni gondozási-nevelési terv alapján látja el. A védelembe vétel felülvizsgálata évente kötelező, vagy a szülő, illetve családgondozó kérelmére bármikor. A védelembe vétel nem érinti a szülő felügyeleti jogát.

Az intézkedés célja: a gyermek családban történő nevelkedésének folyamatos segítése, az ellátásának megszervezése, segítése, a szülői nevelés kontrollja, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése.

A védelembe vétel elrendelésének oka változó: - egyre gyakoribb a tankötelezettség megszegése, csavargás a kiskorú kifogásolható viselkedése- szülői alkoholizmus, lopás, verekedés.

A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2008 és 2012 között 27 %-kal nőtt.

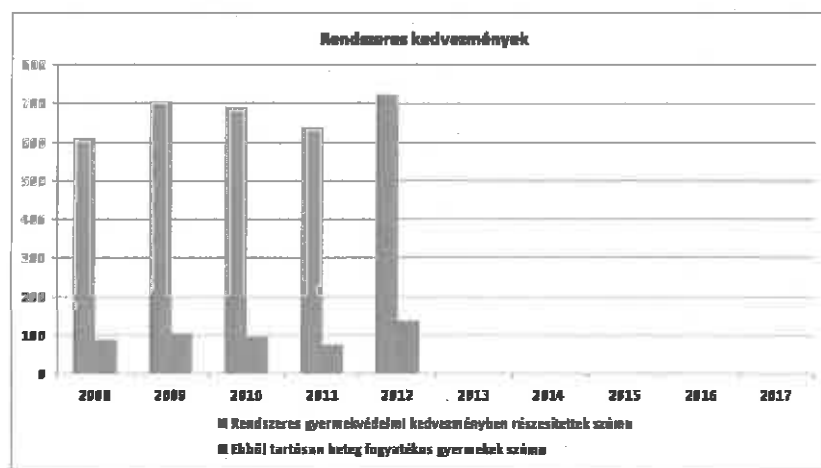
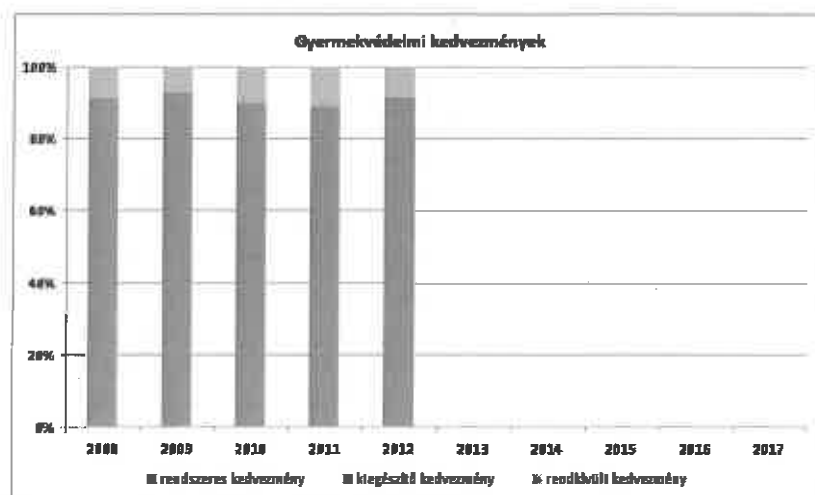
b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A pénzbeli és természetbeni ellátások célja, hogy megelőzze és csökkentse a gyerekek anyagi típusú veszélyeztetettségét, megakadályozza azt, hogy egy gyereket kizárólag a család rossz anyagi helyzete miatt kelljen kiemelni a családból: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, Kiegészítő gyermekvédelmi támogatás, Óvodáztatási támogatás, Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, Gyermektartásdíj megelőlegezése, Otthonteremtési támogatás.

4.1.3. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	606	85	0	0	60
2009	704	102	0	0	55
2010	689	92	0	0	77
2011	637	74	0	0	79
2012	720	135	0	0	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma 2008 és 2012 között 19%-kal emelkedett. A tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma 60%-kal nőtt. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma 10%-kal nőtt. Elutasítás nem történt, minden kérelem teljesítve lett. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatással főként a hirtelen, krízis helyzetbe került, létfenntartási gondokkal küzdő, létfenntartását veszélyeztető családok gyermekei segíthetők. Elsősorban azokat a gyermeket, illetve családokat kell alkalmanként rendkívüli támogatásban részesíteni, akiknek az ellátásáról más módon nem

lehet gondoskodni, illetve az alkalmanként jelentkező többletkiadások - különösen a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetve a gyermek családba való visszakerülésének elősegítésére, betegség vagy iskoláztatás - miatt szorulnak anyagi segítségre. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátás formájában is nyújtható, különösen a védelembe vett gyermekek számára. Természetbeni ellátás különösen az általános iskolás gyermekek tankönyv- és tanszerellátásának támogatására, a tandíj, egészségügyi szolgáltatásért fizetendő térítési díj, illetve egyéb ellátás kifizetésének átvállalása.

Nyújtható továbbá, étkeztetés biztosítására, táborozás költségeire, szakkörön való részvételre, szemüveg kiváltásához, gyógyszerköltségre, tápszerre, stb...

Az 1997. évi XXXI. törvény 20/B. §. –a pénzbeli ellátásról (korábbi években kiegészítő gyermekvédelmi támogatás) is rendelkezik, de a településünkön eddig nem volt olyan kérelmező, aki erre jogosult lett volna. Feltétele: bíróság által tartásra kötelezett gyám kérheti gyámoltja részére, ha az egyéb feltételeknek is megfelel.

4.1.4. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2010 -2011- 2012 évben a legfőbb problémák a következők voltak típus szerint:

sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma 2010	Kezelt problémák száma 2011	Kezelt problémák száma 2012
1.	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	106	76	50
2.	Gyermeknevelési	14	190	74
3.	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	3	20	14
4.	Magatartászavar, teljesítményzavar	52	106	99
5.	Családi konfliktus (szülők egymás közt, szülő-gyermek közt)	19	70	33
6.	Szülők vagy a család életvitele	38	27	4
7.	Szülői elhanyagolás	16	17	13
8.	Családon belüli bántalmazás (fizikai szexuális, lelki)	10	5	7
9.	Fogyatékoság, retardáció	-	5	-
10.	Szenvedélybetegség	32	9	4
11.	Összesen:	254	525	298

A táblázatban kimutatott problémák nagy részét alapellátás keretén belül tudják kezelni. Amennyiben, az alapellátás nem vezet eredményre más hatósági intézkedés válik szükségessé (gyermekek védelembe vétele, családból való kiemelés).

A Gyermekjóléti alapellátás célja a családi rendszerben bekövetkezett krízisből való kijutás segítése. Alapellátás keretében gondozni a családot, de ha pozitív változás nem tapasztalható, a gyermek veszélyeztetettségének megakadályozása miatt védelembe vételre kerül sor.

Amennyiben a védelembe vétel nem vezet eredményre, akkor kerülhet sor más hatósági intézkedésre. A gyermekjóléti szolgálattal kötelező az együttműködés, mely szintén ingyenes.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. E cél elérésének érdekében a kormány mind központi költségvetési, mind pedig önkormányzati forrásokat is mobilizál. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás; a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. A Bursa Hungarica ösztöndíj intézményi részének forrása a

felsőoktatási intézmények költségvetésében megjelölt elkülönített forrás, melyet a felsőoktatási intézmények folyósítanak.

Bursa Hungarica „A” típusú ösztöndíj pályázati feltételei (2 tanulmányi félévre pályázható):

- lakóhely a pályázatot meghirdető települési önkormányzat területén
- hátrányos szociális helyzet
- felsőoktatási hallgatói jogviszony igazolható megléte (a pályázati kiírásban részletezett feltételeknek megfelelően)

Bursa Hungarica „B” típusú ösztöndíj pályázati feltételei (6 tanulmányi félévre pályázható):

- lakóhely a pályázatot meghirdető települési önkormányzat területén
- hátrányos szociális helyzet
- korábban még nem nyert felvételt felsőoktatási intézménybe

A Képviselő-testület az ösztöndíj pályázat elbírálásának szabályairól 127/2012. (X.12.) önkormányzati határozatával csatlakozott a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat 2013. évi fordulójához. Feltételek az egy főre jutó nettó jövedelmet 29.000,-Ft-ban határozta meg a testület, és a család vagyonnal nem rendelkezhet.

Év	A típusú pályázat	B típusú pályázat	Nem támogatott
2012. évben	5 db	-	1 db

Felsőoktatási intézmény tanulóinak egyszeri támogatása

Felsőoktatási intézmény nappali tagozatán továbbtanuló tanulók részére beiskolázás címen naptári évenként 10.000,-Ft összegű egyszeri támogatás nyújt az Önkormányzat. A támogatás a jövedelmi viszonyoktól függetlenül adható. Kérelemhez csatolni kell a tanintézet igazolását arról, hogy a hallgató a következő félévre beiratkozott. A segély kifizetése készpénzben történik, melyre szeptember és október hónapokban kerül sor. A kérelmet minden év szeptember 1. napjától október 31-ig kell benyújtani. A támogatás legfeljebb 6 alkalommal adható, függetlenül a tanulmányi idő tartamától.

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.5. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	102	281	108	452	0	202
2009	104	245	107	441	11	142
2010	100	283	107	447	39	148
2011	92	343	109	423	47	62
2012	98	303	124	398	25	144

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak a támogatásokhoz. Óvodáztatási támogatás még nem volt 2008 évben.

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Településünkön egy gyermek él, aki nem magyar állampolgár, a helyi általános iskolába jár.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Településünkön nincs szegregátum.

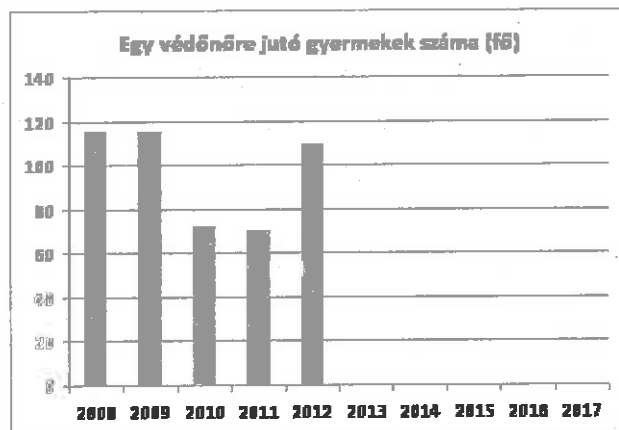
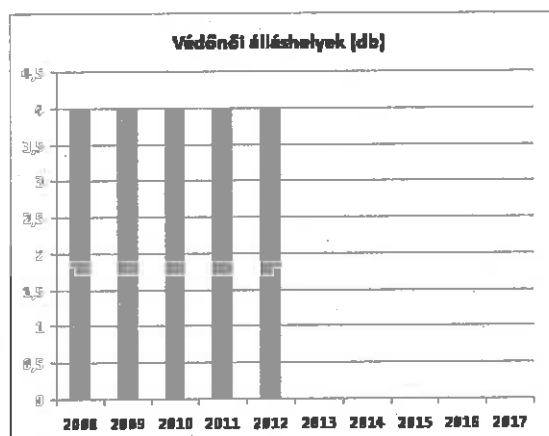
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma	A településen élő 0-3 év közötti gyermekek száma
2008	4	115	327
2009	4	115	326
2010	4	72	313
2011	4	70	300
2012	4	109	289

Forrás: Önkormányzati adatgyűjtés

A negyedik körzet védőnője iskola egészségügyi feladatot lát el. Az ő gondozása 6 éves kortól 18 éves korig tart. Az iskola védőnő 0-6 éves korig nem gondoz gyerekeket. A másik három körzetben a területi védőnők 0-6 éves kor között gondozzák a gyerekeket. 2008, 2009 és 2012-ben 2 területi védőnői körzet folyamatos, állandó helyettesítéssel volt ellátva. A táblázatból látható, hogy minden 0-3 év közötti gyermek hozzájut a védőnői szolgáltatáshoz.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Két házi gyermekorvos látja el a gyermekorvosi teendőket maradéktalanul. Településünkön nincs betöltetlen házi gyermekorvosi praxis.

c) gyermekjóléti alapellátás

4.3.2. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyermekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	34fő	6fő	24
2009	1	35fő	1 fő	24
2010	1	41fő	2 fő	24fő, aug.1-től 40fő
2011	1	32fő	2fő	40
2012	1	32fő	7fő	40

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettárssal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki családgondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akít – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony. A megnövekedett igények miatt a bölcsődei férőhelyek számát 2010-ben 24 főről 40 főre növeltük.

4.3.3. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2008	-	-	-
2009	-	-	-
2010	-	-	-
2011	-	-	-
2012	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

Településünkön nem működik családi napközi. Minden szülői igényt kielégítenek az óvodai telephelyek és a bölcsőde férőhelyei.

4.3.4. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	3	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	300	
Óvodai csoportok száma	12	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-18.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	telephelyenként négy hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	25	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	25	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	12	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Városunkban egy óvoda működik három telephellyel, 300 férőhellyel, 12 óvodai csoporttal. Körzethatára Szeghalom város közigazgatási területe. Diplomás óvodapedagógusok, képzett dajkák/gondozónők látják el a gyermekeket. Betöltetlen állás nincs.

4.3.5. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

év	Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma (fő)	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű (fő)
2008	0	0
2009	0	0
2010	0	0
2011	0	0
2012	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

Helyhiány miatt nem utasítottak el gyermeket az óvodai felvételtől. A 300 férőhely kielégíti a szeghalmi igényeket.

4.3.6. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	278	12	300	3	278	-
2009	271	12	300	3	271	-
2010	264	12	300	3	264	-
2011	277	12	300	3	277	-
2012	276	12	300	3	276	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Mindkét táblázat igazolja, hogy Szeghalmon az óvodai férőhelyek száma biztosítja, hogy minden 3-6 éves korban lévő gyermek igénybe vehesse az óvodai ellátást. A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Az óvodában nincs gyógypedagógiai csoport.

4.3.7. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermek létszáma	64	78	86	47	1	276
Más településről bejáró gyermek létszáma	1	1	3	0	0	4
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	5	36	35	32	0	108
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	3	5	8	8	0	8

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Városunkban az óvodás korú gyermekek között minden hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részt vesz óvodai nevelésben. Nincs olyan gyermek, aki 20%-ot meghaladóan hiányzott volna.

4.3.8. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma

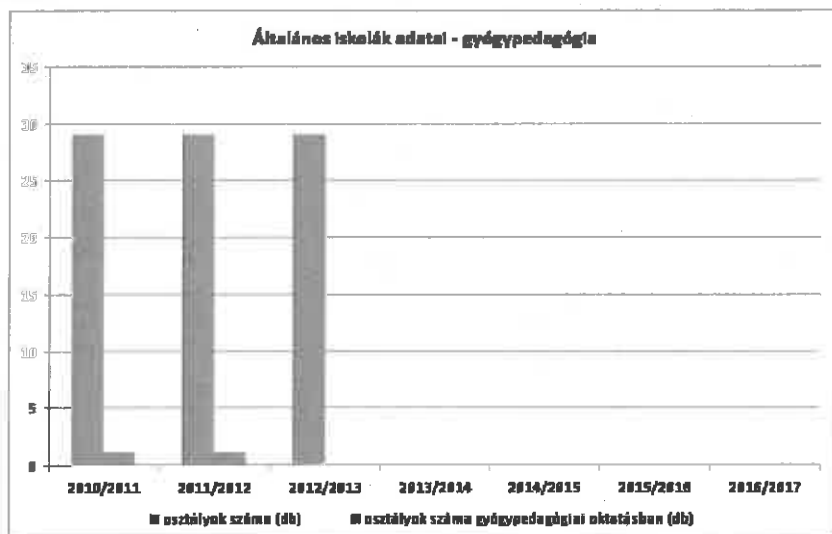
tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	345	359	704	281	39,9%
2011/2012	348	325	673	270	40,1%
2012/2013	334	334	668	269	40,3%

A születések számának csökkenése és az elvándorlás miatt a nappali oktatásban résztvevők száma csökken. Napközi településünkön csak az alsó tagozaton működik. A napközit igénybevevő tanulók számának aránya az oktatásban résztvevők arányához képest emelkedik.

4.3.9. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	15	14	29	0	1	1	1
2011/2012	16	13	29	0	1	1	1
2012/2013	15	14	29	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A sajátos nevelési igényű tanulók beintegrálása a normál osztályokba magával hozta, hogy a 2012/2013-as tanévben már nincs gyógypedagógiai osztály. Az utóbbi években az általános iskolai osztályok száma nem változott.

d) gyermekvédelem

Városunkban működik gyermekjóléti szolgálat, amely a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek a felhasználásával szolgálja, a gyermekek családban történő nevelésének elősegítését:

Feladataik:

- a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, a nem állami szervek, valamint magánszemélyek részvételének elősegítése, a megelőző rendszerben,
- a településen élő gyermekek szociális helyzetének, veszélyeztetettségének folyamatos figyelemmel kísérése,
- szükség esetén új ellátások bevezetésének kezdeményezése a települési önkormányzatnál,
- a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása és ezek megoldására javaslat készítése,
- a jelzőrendszer tagjaival való együttműködés megszervezése, tevékenységük összehangolása,
- felkérésre környezettanulmány készítése,
- évente legalább 6 alkalommal szakmaközi esetmegbeszélések megszervezése és lebonyolítása,
- éves gyermekvédelmi tanácskozás szervezése,
- a gyermekekkel és családjaival végzett szociális munkával a gyermekek problémáinak rendezése, a családban jelentkező működési zavarok ellensúlyozása,
- a családi konfliktusok megoldásának elősegítése, különösen a válás, a gyermekelhelyezés és kapcsolattartás esetében,
- az egészségügyi és szociális ellátás- különösen a családsegítő szolgáltatás,- valamint a hatósági beavatkozás kezdeményezése,
- a védelembe vett gyermek, gondozási- nevelési tervének előkészítése,
- javaslat készítése a gyermek családjából történő kiemelésére, a leendő gondozási helyre vagy annak megváltoztatására,
- a családgondozás biztosítása - az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a család gyermeknevelési körülményeinek megteremtéséhez, javításához, a szülő és a gyermek közötti kapcsolat helyreállításához,
- utógondozói szociális munka biztosítása- az otthont nyújtó ellátást, illetve a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatást végző intézménnyel együttműködve- a gyermek családjában történő visszailleszkedéshez.

Gyermekeket érintő kiegészítő szolgáltatások:

- a családtervezési, pszichológiai, nevelési egészségügyi, mentálhigiénés, jogi és, a káros szenvedélyek megelőzését célzó tanácsadás biztosítása,
- kapcsolattartás figyelemmel kísérése, szükség esetén helyiség biztosítása,
- konfliktuskezelő szolgáltatás biztosítása, vagy az ahhoz való hozzájárulás megszervezése,
- hátrányos helyzetű gyermekek személyes segítése,
- felkérésre az örökbefogadással kapcsolatos feladatok ellátása,
- a gyermekjogi képviselő munkavégzéshez szükséges helyiségek biztosítása,
- segítségnyújtás a nevelési, oktatási intézmények gyermekvédelmi feladatainak ellátásában.

A Gyermekjóléti Szolgálat összehangoltan, a gyermekeket ellátó, egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgáltatókkal szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatot végez. A jelzés minden esetben írásban történik.

Településünkön évek óta oktatók, rendőrök foglalkoznak a D.A.D.A. oktatás keretein belül a tanulókkal, de felnőttek, hozzátartozók részére is tartanak előadásokat. Az általános és középiskolában foglalkozások alkalmával ismertetik meg a tanulókkal azokat a módszereket, aminek segítségével elkerülhető az áldozattá válásuk. A fiatalok különböző tesztek, kérdőíveket töltenek ki, illetve az általuk kiválasztott témában

előadást szerveznek. A Szociális Iroda már egy éve a Békés Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Igazgatóság Bűnmegelőzési Osztályával kapcsolatban áll, rendszeresen információkat, hírleveleket kapunk, melyeket tartalmától függően juttatunk el az ifjúsághoz, lakossághoz.

A rendőrség felderítő és megelőzési tevékenysége során – kiskorúak által, vagy sérelmükre elkövetett cselekmények során - minden esetben írásban értesíti a Gyermekjóléti Szolgálatot a további intézkedés megtétele érdekében. A Gyermekjóléti Szolgálat pedig a gyámhatóságot értesíti, illetve meghívja az esetmegbeszéléseire.

Városunkban a gyermekvédelmi gondoskodást is érintően az alábbi civil szervezetek aktív közreműködésére számíthatunk:

- Magyar Máltai Szeretetszolgálat, - adomány,
- Gyermekétkeztetési Alapítvány, - adomány,
- Vöröskereszt – adomány,
- Együtt a Gyermek Mosolyáért Alapítvány
- Gyermek Jövőjéért Alapítvány
- A Holnap Iskolájáért Alapítvány
- Fiatalok Közossége Szeghalomért Egyesület
- A szervezet célja: A társadalmi szolidaritás erősítése, az állampolgárok közösségi kezdeményező- és cselekvő képességének fejlesztése, az egészséges és aktív életre nevelés. Fiatalok önszerveződésének erősítése, társadalmi szerepvállalásuk erősödésének elősegítése. Helyi önszerveződés és a helyi cselekvés közösségi tételeinek javítása. Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok munkaerő-piaci és társadalmi integrációjának elősegítése, ismeretterjesztő előadások, tájékoztatók szervezése. Egészségügyi felvilágosítás, egészséges életmódra nevelés. Közösségi találkozók, kulturális estek szervezése. A szabadidőhasznos eltöltését segítő programok szervezése, mások által kínált programok közvetítése. Oktatás, tanfolyamok és tréningek lebonyolítása. Turisztika, kirándulás, természetvédelemre nevelés, sportrendezvények.
- Senshi Egyesület
- Az egyesület célja, elsősorban a fiatalok figyelmének felkeltése, a szabadidő hasznos, tartalmas eltöltése, az egészséges életre való nevelés.

e) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat nyújtja a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzésére, a krízishelyzet megszüntetésére valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatást.

2011 évben a szolgálatnál megfordult régi kliensek száma: 875 fő
 2012 évben a szolgálatnál megfordult régi kliensek száma: 758 fő
 2011 évben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma: 193 fő
 2012 évben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma: 217 fő

4.3.10. sz. táblázat - 2011 évben a családsegítői szolgáltatást igénybevevők száma

nem életkor	6 évesnél fiatalabb	7-13 éves	14-17 éves	18-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	összesen
férfi	0	5	11	115	197	92	32	452
nő	0	20	45	164	216	117	54	616
összesen	0	25	56	279	413	209	86	1 068

4.3.11. sz. táblázat - 2012 ben a családsegítői szolgáltatást igénybevevők száma

nem életkor	6 évesnél fiatalabb	7-13 éves	14-17 éves	18-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	összesen
férfi	0	2	8	155	183	87	38	473
nő	0	8	23	179	203	71	18	502
összesen	0	10	31	334	386	158	56	975

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. Jelzőrendszer tagjai folyamatosan kapcsolatban állnak a családgyozozókkal.

4.3.12. sz. táblázat - A szolgáltatást igénybevevők hozott problémák típusai és száma:

Hozott problémák típusainak megnevezése	Esetek száma 2010	Esetek száma 2011	Esetek száma 2012
Életviteli	91	175	281
Családi- kapcsolati	64	121	23
Lelki-mentális	47	94	0
Anyagi eredetű	76	156	65
Foglalkoztatással kapcsolatos	44	83	67
Egészségkárosodás következménye	32	76	49
Ügyintézéshez segítségkérés	60	121	88
Információkérés	74	142	153
Gyermeknevelési	39	74	0
Családon belüli bántalmazás	-	1	4
összesen	527	1 043	730

Az összes probléma esetszáma csökkent a 2012-es évben. A gazdasági válság hatása 2011-ben volt érezhető, amely nagyon sok anyagi és mentális problémát okozott sok család életében. A fiatalok lopás, garázdaság, bántalmazás, agresszió, drog, magatartási problémák növekedtek. Jelentősen növekedtek az igazolt és igazolatlan iskolai hiányzások száma. Az elmúlt évben jelentősen növekedett az életviteli problémával hozzánk fordulóknak száma, az anyagi helyzet miatti megkeresések száma viszont csökkent. Pszichológiai szolgáltatási esetek száma 2011 évben: 81 eset és 2012 évben 93 eset. Megszervezésre került önszolgáltató csoport számára is foglalkozás, mely 3 csoportból, egy-egy csoport 8 főből állt és 10 alkalommal találkoztak. Szerveztek egyéb csoportfoglalkozást is, mely 2 csoport, 41 fő részvételével és 4 alkalommal került megtartásra.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A halmozottan hátrányos helyzetben lévő társadalmi rétegek a kultúrához, sporthoz, az egészséges életmódhoz való hozzáférést a törvényben rögzített jogának érvényesülését segítik közművelődési intézményeink, sportlétesítményeink: a Nagy Miklós Városi Könyvtár és Sárreai Közérdekű Muzeális Gyűjtemény, a Művelődési, Sport- és Szabadidő Központ (a Sportcsarnokkal és a Sportteleppel) mind korszerű, jól felszerelt intézmény. A rendezvényeket érdeklődési körének megfelelően bárki látogathatja.

g) gyermekétkeztetés (intézményi, hétféi, szünidei), ingyenes tankönyv

4.3.13. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	102	281	108	452	0	202
2009	104	245	107	441	11	142
2010	100	283	107	447	39	148
2011	92	343	109	423	47	62
2012	98	303	124	398	25	144

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű óvodáskorú gyermekek és az 1-8. évfolyamon tanulók ingyenesen, míg a hátrányos helyzetű tanulók 50%-os térítési díj ellenében jogosultak étkeztetésben részesülni.

Ingyenes tankönyvellátásra, továbbá 50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosult a vonatkozó jogszabályok alapján az a tanuló, aki tartósan beteg, testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, három- vagy többgyermekes családban él. Ingyenes tankönyvellátásra jogosult az tanuló is, aki: nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (pl. dyslexia, dysgraphia, dyscalculia, mutizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

A nyári gyermekétkeztetésnél az állam által az önkormányzatnak nyújtandó támogatás feltétele, hogy a települési önkormányzat vállalja, hogy (2012-ben) legalább 44, legfeljebb 54 munkanapon keresztül biztosítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kiskorú gyermekek (a továbbiakban: rászoruló gyermekek) étkeztetését napi egyszeri melegétkeztetés formájában a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 151. § (1) bekezdés g) pontja alapján ingyenesen vagy kedvezményesen.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Szeghalom Város Képviselő-testülete helyi rendeletében szabályozottak szerint valamennyi egészségügyi szempontból veszélyeztetett korú 14-15-ik életévüket betöltött leány korcsoport tagjainak ingyenesen, vagy 50%-os mértékben biztosította a HPV elleni védőoltást.

Év	Ingyenes	50%-os támogatás
2012. évben	6 fő	14 fő

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő szülőt, nyilatkoztatni kell arról, hogy az általános iskola 8 osztályánál rendelkezik-e magasabb iskolai végzettséggel. Ha sem Ő, sem házastársa nem rendelkezik 8 osztályánál magasabb iskolai végzettséggel, úgy a szülő kérheti, hogy gyermekét minősítsék halmozottan hátrányos helyzetűnek. A kérelemnek helyt adva a gyámhatóság határozattal dönt.

A 2012. évben nyilvántartott adatok szerint, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül összesen 170 fő volt halmozottan hátrányos helyzetű.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. sz. táblázat - Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde:

Székhely	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport1	8	0	3	0	0	0
Csoport 2	3	0	1	0	0	0
Csoport 3	1	0	0	0	0	0
Csoport 4	8	0	0	0	0	0
Csoport 5	8	0	1	1	0	1
Csoport 6	8	0	2	0	0	0
Összesen	36	0	7	1	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az intézmény székhelyén a hátrányos helyzetű gyermekek létszáma 36 fő, foglalkozásban 7 gyermek részesül. A gyermekek körében a 20%-ot meghaladó hiányzás nem jellemző.

4.4.2. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban
	Fő / %
2010/2011	96 / 100%
2011/2012	75 / 98%
2012/2013	70 / 99%

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagymértékben vannak. Az idei tanévben egy gyermek, betegség miatt (túl sok hiányzás) ismétli újra a 8. osztályt.

4.4.3. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva / % /	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva / % /	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva / % /	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatív igényeknek IPR-ben részve
Telephely1 (szükség szerint, töröljön be plusz sorokat)													

														vők
1. évfolyam A osztály	25	25	2	6	24	1	4	0	0	0	0	0	0	4
1. évfolyam B osztály	24	24	0	13	54	2	8,3	0	0	0	0	0	0	4
1. évfolyam C osztály	24	20	3	8	33,3	2	8,3	0	0	0	0	0	0	3
2. évfolyam A osztály	21	15	0	6	28,5	3	14	0	0	0	0	0	0	4
2. évfolyam B osztály	21	15	0	8	38	3	14	1	4,7	1	0	0	0	2
2. évfolyam C osztály	23	19	1	4	17	2	8,6	0	0	0	0	0	0	3
2. évfolyam D osztály	21	19	4	11	52	2	9,5	1	4,7	1	0	0	0	3
3. évfolyam A osztály	22	17	0	10	45,4	1	4,5	0	0	0	0	0	0	4
3. évfolyam B osztály	22	14	3	7	31,8	2	9	3	13,6	0	0	0	0	7
3. évfolyam C osztály	22	21	0	13	59	2	9,5	1	4,5	0	0	0	0	4
3. évfolyam D osztály	22	18	2	9	40,9	2	9	1	4,5	0	0	1	0	3
4. évfolyam A osztály	21	14	0	11	55	5	25	1	4,7	1	0	0	0	6
4. évfolyam B osztály	24	17	1	10	41,6	3	12,5	1	4,1	0	0	0	0	6
4. évfolyam C osztály	22	19	0	9	40,9	2	9	1	4,5	0	0	0	0	8
4. évfolyam D osztály	20	12	1	9	45	4	20	1	4,7	1	0	0	0	4
5. évfolyam A osztály	25	0	0	10	40	3	12	1	4	1	0	0	0	6
5. évfolyam B osztály	26	0	1	13	50	6	23	1	3,8	0	1	0	0	4
5. évfolyam C osztály	24	0	0	9	37,5	3	12,5	1	4,1	0	0	0	0	4
5. évfolyam D osztály	25	0	2	15	60	4	16	5	20,8	1	0	0	0	6
6. évfolyam A osztály	28	0	0	8	28,5	4	14,2	2	7,1	2	0	0	0	3
6. évfolyam B osztály	27	0	4	14	51,8	3	11,1	3	11,1	2	0	0	0	6
6. évfolyam C osztály	27	0	0	7	25,9	3	11,1	3	11,1	0	0	0	0	3
7. évfolyam A osztály	21	0	2	5	23,8	2	9,5	1	4,7	0	0	0	0	3
7. évfolyam B osztály	20	0	0	12	60	4	20	2	10	0	0	0	0	8
7. évfolyam C osztály	19	0	0	6	31,5	2	10,5	2	10,5	0	0	0	0	4
7. évfolyam D osztály	21	0	0	10	47,6	2	9,5	1	4,7	1	0	0	0	2
8. évfolyam A osztály	23	0	2	13	56,5	5	21,7	1	4,3	0	1	0	0	6
8. évfolyam B osztály	25	0	3	7	28	2	8	2	8	1	0	0	0	7
8. évfolyam C osztály	23	0	1	7	30,4	2	8,6	3	13	2	0	0	0	6
Összesen:	668	269	32	270	40,6	81	12,16	39	5,9	14	2	1	0	133

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

Szeghalmon egy általános iskola működik, amely fenntartója a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ, működtetője az önkormányzat. Integrált intézmény: művészeti oktatást is végeznek. A hátrányos helyzetű tanulók létszámában a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók létszáma is benne szerepel.

Az osztályokban a hátrányos helyzetű gyermekek száma az osztálylétszámhoz viszonyítva 17 és 60% között mozog. Ebből a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya 4 és 25% között van. A sajátos nevelési igényű tanulók száma 3,8 és 20,8% között mozog.

4.4.4. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

tanév	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	1,5	4,5	0,5	4,5	0	0
2009/2010	0,1	1	0,6	3	0	0
2010/2011	0,4	1	0,5	1	0,2	0,1
2011/2012	0,2	1,1	0,5	2,2	0,2	0

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányának felzárkóztatását segítő integrált pedagógiai rendszernek köszönhetően, amelyben részt vesz az általános iskola, a HHH-tanulók körében az évfolyamismétlők aránya a 2011/2012-es tanév végére 3,4%-kal csökkent. A HHH-tanulók körében nem jellemző, hogy 250 óránál többet hiányozzanak.

4.4.5. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

tanév	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségig adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	32,2	2	33,3	4	30,2	6,2	4,1	2	0	0
2009/2010	32,6	0,9	38,4	0,9	27,8	7,6	0	0	0	0
2010/2011	36,4	3,1	29,1	5,2	34,3	13,5	0	0	0,1	1
2011/2012	22,6	1,3	26,6	4	50,6	21,3	0	0	0,2	1

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A Tildy Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola részt vesz az IPR programban – esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és integrációs rendszer (képesség-kibontakoztató integrációs felkészítés szervezése) -, mely a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányának felzárkóztatását segíti elő. A programnak köszönhetően az elmúlt öt évben 15,1%-kal emelkedett a szakiskolai képzésben továbbtanulók száma.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.6. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	11	0
Szaktanítást végző tanítók száma	15	0
Szaktanítást végző tanárok száma	26	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekvédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	2	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Megállapodással utazó pszichológus látja el a gyermekeket a pedagógiai szakszolgálat keretein belül. Minden pedagógusállás betöltött az általános iskolában.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénylő szülőt, nyilatkoztatni kell arról, hogy az általános iskola 8 osztálynál rendelkezik-e magasabb iskolai végzettséggel. Ha sem Ő, sem házastársa nem rendelkezik 8 osztálynál magasabb iskolai végzettséggel, úgy a szülő kérheti, hogy gyermekét minősítsék halmozottan hátrányos helyzetűnek. A kérelemnek helyt adva a gyámhatóság határozattal dönt.

A 2012 évben nyilvántartott adatok szerint, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők közül összesen 170 fő volt halmozottan hátrányos helyzetű.

Minden óvodai csoportban a nevelés és minden iskolai osztályban a nevelés és oktatás integráltan folyik a hátrányos helyzetű/halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek részvételével.

d) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Tildy Zoltán Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola részt vesz az IPR programban – esélyegyenlőséget szolgáló intézkedések és integrációs rendszer (képesség-kibontakoztató integrációs felkészítés szervezése) -, mely a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányának felzárkóztatását segíti elő. A programban a 2012/2013-as tanévben 93 tanuló vesz részt. Megvalósítandó tevékenységek: szociális hátrányok enyhítése, kulturális rendezvények, eszközök beszerzése, tanulóbarát osztályterem kialakítása, szakmai, tartalmi fejlesztés.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2008 és 2012 között 27 %-kal nőtt.	A veszélyeztetettség okának felmérése A veszélyeztetettség csökkentése érdekében bevonható módszerek, eszközök felmérése A veszélyeztetettség csökkentése 10%-kal - A gyermek szerepe a családban
A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot a legtöbb gyermeknevelési, magatartási, viselkedési problémák miatt keresik fel	A gyermeknevelés fontosságának felismerése A példamutatás fontos szerepének felismerése Szemléletváltás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

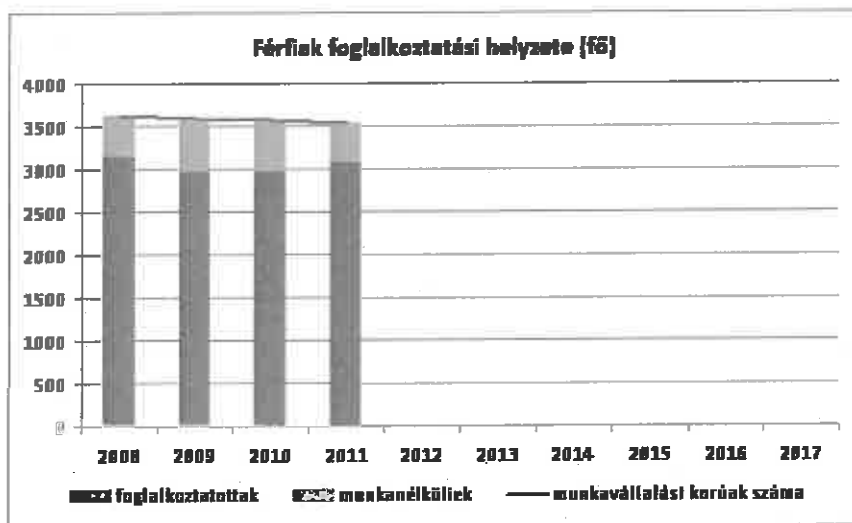
Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	3629	3472	3139	3117	490	355
2009	3593	3476	2969	3072	624	404
2010	3568	3480	2965	3114	603	366
2011	3539	3396	3079	3001	460	395

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

Településünkön nem jellemző a nők munkaerő-piaci hátránya. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A munkanélküli férfiak többségben vannak a nőkhöz képest.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	részvevők száma	részvevő nők száma
2008	10	10	50	25
2009	9	9	46	22
2010	8	8	39	20
2011	18	18	85	45
2012	20	20	87	46

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez? Szeghalmon a nők a foglalkoztatást segítő és képzési programokban való részvétele 50%-os arányban jelenik meg a férfiakkal párhuzamosan. Szükséges további vizsgálat, hogy a kérdésekre megkapjuk a választ.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.3. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szaktanulmány-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	349	29	172	104	13	39	4	1
2009	421	35	208	125	16	47	5	1

2010	356	30	175	106	13	40	4	1
2011	351	29	173	105	13	39	4	1
2012	375	33	179	115	13	43	4	1

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy Szeghalmon miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A munkanélküli nők körében a 8 általános végzettségű nők vannak többségben. Közöttük legkevesebb a diplomával rendelkező. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2.1. számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközök száma	férőhelyek száma családi napközökben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	246	1	26	0	0	0	26
2009	243	1	40	0	0	0	40
2010	226	1	40	0	0	0	40
2011	219	1	40	0	0	0	40
2012	211	1	40	0	0	0	40

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

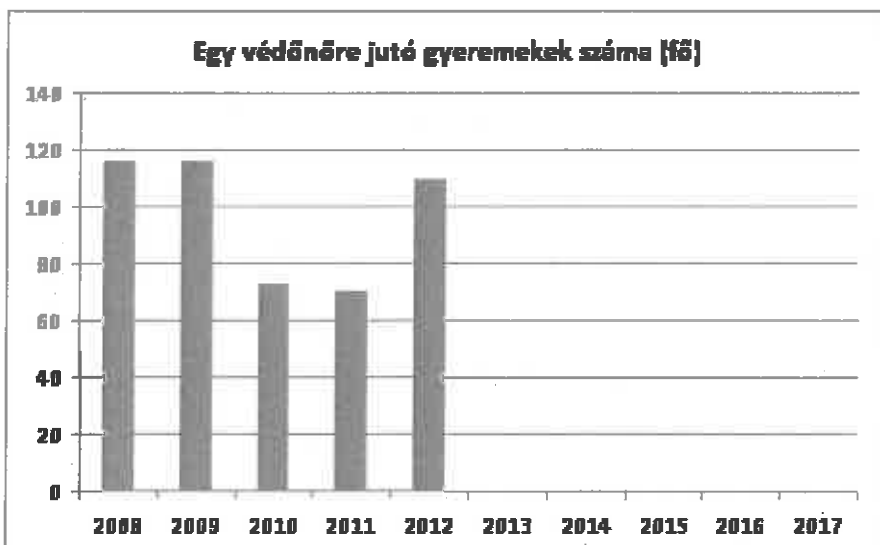
A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen. Szeghalmon csak az önkormányzat által fenntartott bölcsőde működik. A bölcsődei, óvodai férőhelyek, minden szülői igényt kielégítenek. Az Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde nyitva tartása hétfőtől-péntekig 6.30-18.00 óráig tart figyelembe véve a szülők munkaidejét. Családi napközi nincs a városban.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3.1. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	4	327	115
2009	4	326	115
2010	4	313	72
2011	4	300	70
2012	4	289	109

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, ezzel látja el a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

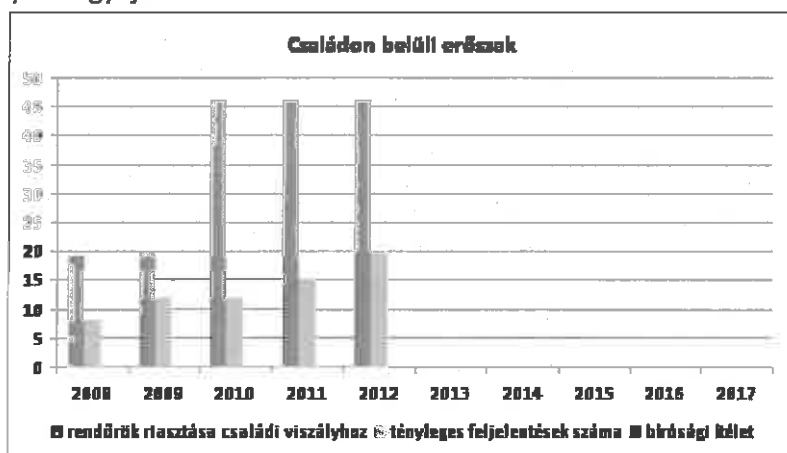
A negyedik körzet védőnője iskola egészségügyi feladatot lát el. Az ő gondozása 6 éves kortól 18 éves korig tart. Az iskola védőnő 0-6 éves korig nem gondoz gyerekeket. A másik három körzetben a területi védőnők 0-6 éves kor között gondozzák a gyerekeket. 2008, 2009 és 2012-ben 2 területi védőnői körzet folyamatos, állandó helyettesítéssel volt ellátva. A táblázatból látható, hogy minden 0-3 év közötti gyermek hozzájut a védőnői szolgáltatáshoz.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

5.4.1. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	19	8	na
2009	20	12	na
2010	46	12	na
2011	46	15	na
2012	46	20	na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

A táblázat számadatai megmutatják, hogy a rendőrök riasztása a családi viszályokhoz az elmúlt öt évben 142%-kal, a tényleges feljelentések száma pedig 150%-kal nőtt. Az Ügyészségnek megküldött ügyek száma: 2008-ban: 6, 2009-ben: 6, 2010-ben: 9, 2011-ben: 9, 2012-ben: 13. A bírósági ítéletekről nem rendelkezünk adatokkal.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincs anyaothton, családok átmeneti otthona. Fel kell mérni, hogy a krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatásokra milyen mértékben van igény. Tájékoztatni kell a lakosságot a településünkhöz legközelebbi anyaothtonról, családok átmeneti otthonáról, azok elérhetőségéről, illetve kapacitásáról. A krízishelyzetben lévő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani. Fontos a megfelelő tájékoztatás, és az igények és kapacitás összhangja.

A Családsegítő Szolgálat színvonalas munkáját pszichológus segíti. Kéthetente 5 órában vehető igénybe ez a szolgáltatás. A részvétel ingyenes, előzetes bejelentkezés alapján történik. Tapasztalatuk szerint a pszichológiai szolgáltatás több órában is ki lenne használva, de az intézmény anyagi helyzete sajnos több órát nem tud finanszírozni. A nevelési tanácsadóban foglalkoztatott pszichológus nagyban hozzájárul a felmerülő problémák kezelésében.

5.5.1. sz. táblázat - A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2010 -2011- 2012 évben a legfőbb problémák a következők voltak típus szerint:

sorszám	Megnevezés	Kezelt problémák száma 2010	Kezelt problémák száma 2011	Kezelt problémák száma 2012
1.	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő stb.)	106	76	50
2.	Gyermeknevelési	14	190	74
3.	Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	3	20	14
4.	Magatartászavar, teljesítményzavar	52	106	99
5.	Családi konfliktus (szülők egymás közt, szülő-gyermek közt)	19	70	33
6.	Szülők vagy a család életvitele	38	27	4
7.	Szülői elhanyagolás	16	17	13
8.	Családon belüli bántalmazás (fizikai szexuális, lelki)	10	5	7
9.	Fogyatékoság, retardáció	-	5	-
10.	Szenvedélybetegség	32	9	4
11.	Összesen:	254	525	298

A kezelt problémák száma a 2011-es évben voltak a legmagasabbak, mely jelentős csökkenést mutat a 2012 évben. Az 2011-2012 évben a legnagyobb gondot a magatartászavaros, teljesítményzavaros esetek jelentették, a megélhetési, lakhatási problémák előtt. Az év folyamán csökkent a gyermeknevelési problémák, valamint a családi konfliktusból eredő esetek száma.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

5.6.1. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	12	6	1	0	0	0
2009	12	6	1	0	0	0
2010	6	3	1	0	0	0
2011	6	3	1	0	0	0
2012	6	3	1	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az Alaptörvény fent hivatkozott, XV. cikkére visszavezetve vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket. A táblázat adatai megmutatják, hogy a képviselőtestület tagjai egyharmada nő, tehát részt vesznek a közéletben.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településünkön nem jellemző, hogy lenne nőket helyi szinten érintő probléma. Folyamatosan tartva a kapcsolatot a helyi civil, állami vagy egyházi szervezetekkel a felmerülő a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról kapott információk alapján fel kell térképezni, hogy milyen problémák kapnak figyelmet, és milyen a felszámolásukra irányuló kezdeményezések indulnak el.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettsége	Adatgyűjtés a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szakképzettség, nemek szerint is bontva, a helyben rendelkezésre álló átképzési lehetőségekre és a lehetséges alternatív munkavégzési formákra is tekintettel Használható adatbázis létrehozása Tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről
A rendőrök riasztása a családi viszályokhoz az elmúlt öt évben 142%-kal, a tényleges feljelentések száma pedig 150%-kal nőtt.	Segítségnyújtás az áldozat számára a családon belüli erőszak felismeréséhez Lehetőségek bemutatása az erőszak megszüntetéséhez Szemléletváltás, az erőszak visszaszorítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők	összes nyugdíjas
	száma	száma	
2008	1253	1659	2912
2009	1252	1616	2868
2010	1232	1586	2818
2011	1220	1641	2861

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) **tevékeny időskor** (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Foglalkoztatás lehetőségei: főleg mezőgazdasági kisegítő tevékenységet végeznek. A nyugdíjasok nagyon ritkán dolgoznak közintézményben. Foglalkoztatásukat segítő program: jelenleg a Mécses egyesület által indított a Családsegítő szolgálat közreműködésével folyamatban lévő projekt segíti a hátrányos helyzetben lévő fogyatékkal élő emberek munkába állásának esélyeit.

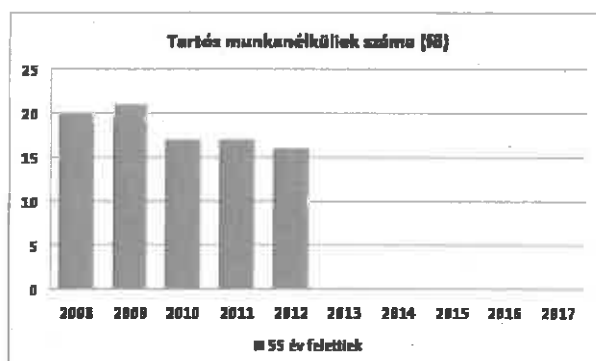
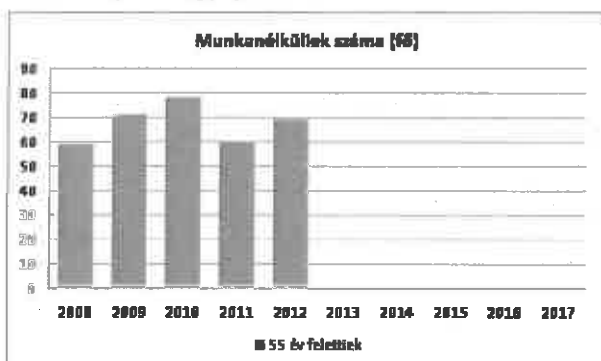
„Viharsarok kincsét kinccsé tesszük” c. projekt célja: a hátrányos helyzetű vagy fogyatékos emberek foglalkoztatási szintjének és hatékonyságának emelése. A projekt 2014-ben zárul.

b) **hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén**

6.2.1. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	845	59	7%	141	20	14%
2009	1028	71	7%	147	21	14%
2010	869	78	9%	140	17	12%
2011	855	60	7%	139	17	12%
2012	731	69	9%	132	16	12%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. A táblázatból kiolvasható, hogy településünkön a tartós munkanélküliek között nem túl magas az 55 év felettek aránya. Ugyanez jellemző az 55 év feletti tartós munkanélküliek arányára is.

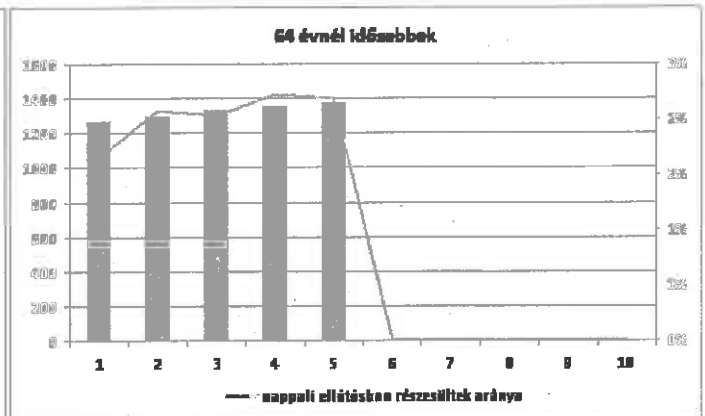
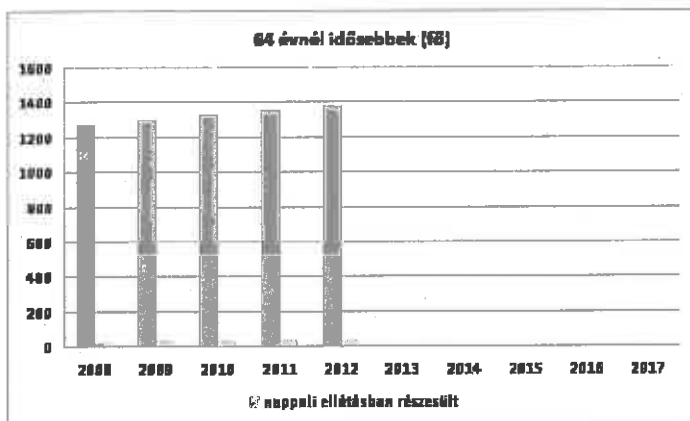
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma		nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő		fő	%
2008	1266		21	2%
2009	1296		27	2%
2010	1327		27	2%
2011	1350		30	2%
2012	1373		30	2%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A nappali ellátás-szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: a) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekejélési Intézmény tekintetében a nappali ellátás az Ápolást-gondozást nyújtó intézmény épületében működik. Az épületben a klubtagok számára biztosított az étkezésre, pihenésre, foglalkozásokra a külön helyiség. Az intézményhez tartozó udvaron két tágas,

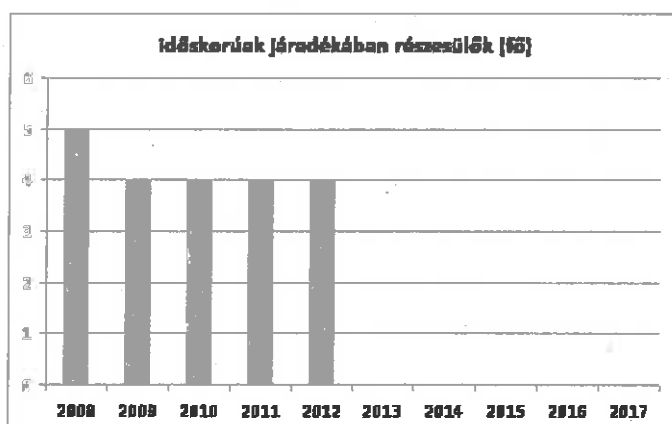
fűesített szaletli is található, mely az idősek kényelmét és szabadidejük hasznos eltöltését biztosítja.. A személyes tisztálkodáshoz a különmemű fürdő és WC biztosított. Az épület megközelíthetősége akadálymentes, illetve az épületen belül a küszöbnélküiség biztosított. A kerekes székek közlekedők számára is alkalmas az épület. A folyosókon kapaszkodók felszerelése megoldott. Az étel elfogyasztása a bentlakásos ellátottakkal közösen valósul meg, Az ellátottak számára az intézményben a tárgyi feltételek és épületi adottságok biztosítottak az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendeletben leírtak szerint. Az épület vasútállomástól és buszpályaudvartól kb. 800 méterre található, jól megközelíthető.

A 64 év feletti lakosság száma az elmúlt öt évben 15%-kal nőtt.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	5
2009	4
2010	4
2011	4
2012	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

- a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,
- az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,
- az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

Az utóbbi négy évben Szeghalmon az időskorúak járadékában részesülők száma nem változott, számuk: 4 fő.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

6.3.3. sz. táblázat - kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása
	alkalom	
2008	86	2928
2009	3260	3103
2010	90	3303
2011	1019	2651
2012	1378	3827

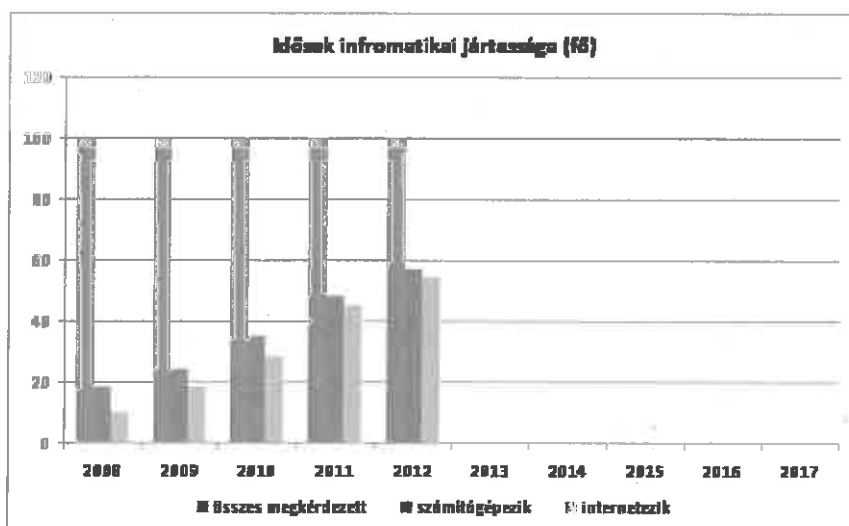
A Nagy Miklós Városi Könyvtár és Sárréti Közérdekű Muzeális Gyűjtemény által megadott adatokkal rendelkezünk. A táblázatból látható, hogy a látogatások száma igen magas. 2008 és 2010-es években a múzeum átalakítás alatt állt, ez magyarázza az alacsony látogatottságot. A látogatók között az idősebb korosztály kb. 30%-ban vesz részt.

c) idősök informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősök informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	100	18	18,0%	10	10,0%
2009	100	24	24,0%	18	18,0%
2010	100	35	35,0%	28	28,0%
2011	100	48	48,0%	45	45,0%
2012	100	57	57,0%	54	54,0%

Forrás: Helyi adatgyűjtés

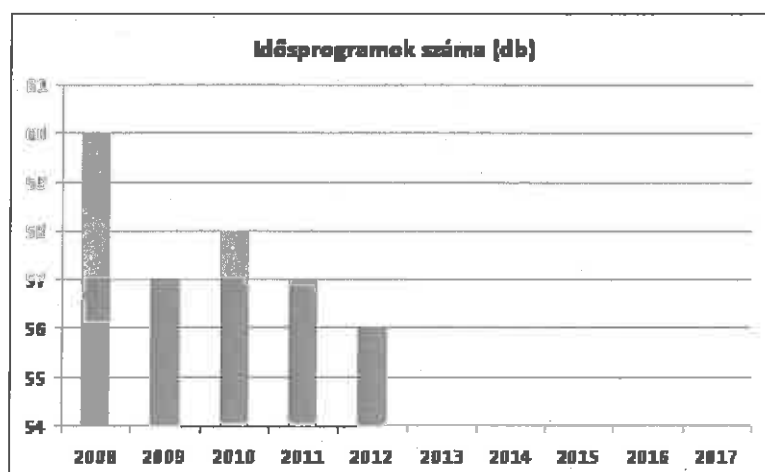
Az idősebb korosztálytól kérdőív segítségével tájékozódunk. Az adatokból látható, hogy 2012 évben a megkérdezett korosztály több mint 50 %-a rendelkezik informatikai jártassággal.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4.1. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen

év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	105
2009	102
2010	103
2011	102
2012	111

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Városunkban működik Nyugdíjas Klub, Sárrét Népdalkör, foglalkozásokat hetente tartanak, szerveznek klubtalálkozókat, ünnepeket: anyák napja, karácsony, idősek napja. A kulturális intézmények ingyenes internet használatot biztosítanak a lakosság számára, így az idős korúak igényeit is kielégítik.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A kapcsolatok beszűkülése	Idős emberek, különösen az egyedülálló programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése Az elmagányosodás csökkentése
A 64 év feletti lakosság száma az elmúlt öt évben 15%-kal nőtt.	Rendszeres szűrővizsgálatok, szociális szolgáltatások megismerttetése A figyelem felhívása az egészséges életmódra az idős korban Szűrővizsgálatokon való nagyobb részvételre való törekvés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Városunkban a fogyatékkal élők két érdekképviseleti szerve tevékenykedik. A Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete Szeghalom Városi Szervezete, céljuk a Szeghalom területén élő mozgásfogyatékos emberek szociális biztonságának, önálló életvitelük, jogaik, érdekeik érvényesítése, védelme, képviselete, életminőségük javítása. Szerveznek orvos-beteg találkozót, kirándulásokat gyógyfürdőbe, családlátogatásokat.

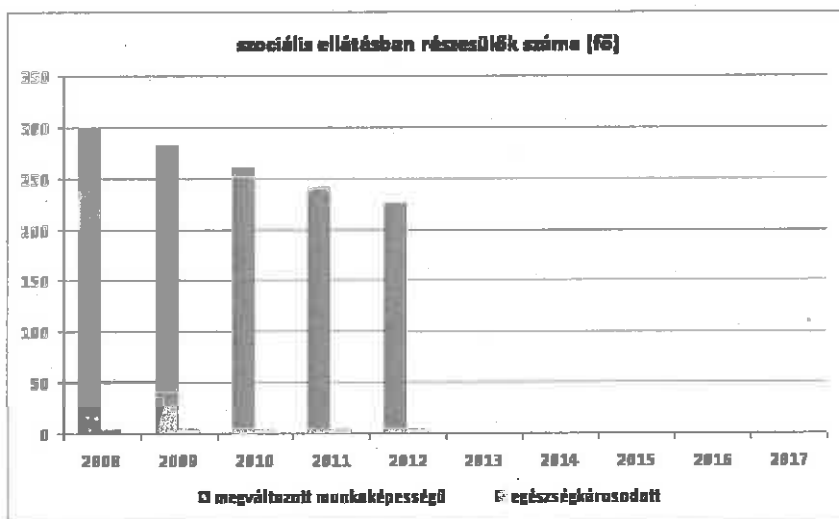
A Vakok és Gyengénlátók Szeghalmi Körzeti Csoportjának célja a látássérültek érdekvédelme, érdekképviselete, társadalmi integrációjának, esélyegyenlőségének elősegítése. Szerveznek ügyességi vetélkedőt, gasztronómiai vetélkedőt, városnézést, karácsonyi ünnepséget.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	298	4
2009	282	4
2010	261	4
2011	241	4
2012	225	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Folyamatosan fel kell kutatni a fogyatékos munkavállalókkal is betölthető álláshelyeket. Javasolt önkormányzati szakember fogyatékosügyi mentorrá, tanácsadóvá képzése, állami és civil munkaerő-piaci szolgáltató szervezet és a Munkaesély Szövetség bevonása a feladat megoldásába.

b) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Tekintettel arra, hogy a jogszabályi módosulások a fenntartó tekintetében változást hoznak ezen szolgáltatások tekintetében, az önkormányzatok együttműködő partnerségi szerepben jelennek meg 2013-tól. Önkormányzatunk támogatja a 1257/2011 (VII. 21.) Korm. határozatban foglalt változásokat, a közösségben hozzáférhető szolgáltatások rendelkezésre bocsátása okán nyomonkövetjük a folyamatot egyrészt jogszabályi, másrészt finanszírozási szempontok mentén.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	11	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

Városunkban csak önkormányzati fenntartású intézmény működik, ahol 11 fő részesül ellátásban.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településünkön működő két civil szervezet, a Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete Szeghalom Városi Szervezete és a Vakok és Gyengénlátók Szeghalmi Körzeti Csoportja segítségével a fogyatékos személyek minden információt megkapnak, ahhoz, hogy a számukra jogszabály szerint járó pénzbeli és természetbeni ellátásban részesüljenek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
oktatási	alapfok	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	-
	középfok	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	-

intézmények	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egészségügyi intézmények	fekvőbeteg ellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
	járó beteg szakellátás	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
	alapellátás	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	igen	Igen/részb en	Igen/részb en	nem	nem	-
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		igen	nem	igen	igen	nem	nem	Igen/részb en	nem	-
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-

Forrás: helyi adatgyűjtés

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatói célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Rehabilitációs szakmérnök, valamint az érintett fogyatékos csoport képviselőjének bevonásával fontos az akadálymentesítés teljes kiépítése, biztosítása, a forrásteremtésre vonatkozóan az Európai Unió pályázatok figyelése a www.nfu.gov.hu honlapon.

A táblázat adataiból látható, hogy az intézményekben a mozgáskorlátozottak számára a mosdók és a megközelítést segítő rámpák kialakítása már megoldódott. Fontos feladat az akadálymentesítés teljes kiépítése.

b) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

7.3.2. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vakvezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	Igen/részb en	nem	nem	nem	nem	-

Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
--------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	---

Forrás: helyi adatgyűjtés

Szeghalomra jellemző, ahogyan az a táblázatban is látható a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség hiánya a közlekedésben. Szeghalom Város Önkormányzata folyamatos figyelemmel kíséri a pályázatokat. Már megvalósított pályázatoknál is törekedett a partnerek bevonására. Egyre nagyobb igény merül fel a közösségi közlekedés színvonalának növelésére is, ezért az Önkormányzat a jövőben is törekszik a közlekedés színvonalát fejlesztő beruházások megvalósítására, melyhez a buszvárókat és vasútállomást érintő pályázatok esetében tervezi a MÁV Zrt-vel és a Körös Volán Zrt-vel történő együttműködést.

c) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Fogyatékkal élők nappali ellátása:

A nappali ellátás olyan szociális ellátási forma, amelynek keretében elsősorban a saját otthonukban élő, idős, fogyatékosok részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, igény esetén étkezésre, társas kapcsolatokra és alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére

A fogyatékos fiatal felnőttek számára segítséget nyújt:

- mindennapi életvitelhez szükséges ismeretek elsajátításában
- közösségi tevékenységük szervezésében
- egészségi állapotuknak megfelelő terápiás jellegű foglalkoztatás feltételeinek megteremtésében (gyógytorna, pszichológus által vezetett foglalkozás, terápiás jellegű kézműves foglalkozás)

Támogató szolgáltatás:

A városban a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény által 2012-től működik a támogató szolgálat.

A támogató szolgálat személyi segítő tevékenységén, ill. szállító szolgáltatásán keresztül segíti elő a fogyatékos emberek és családtagjaik számára a közszolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A személyi segítő egyénre szabott gondozási tervben megfogalmazva segíti a meglévő képességek szinten tartását, a készségek folyamatos fejlesztését.

A támogató szolgálat olyan professzionális tevékenység, amely aktívan közreműködik a fogyatékos emberek teljes jogú és egyenértékű társadalmi részvételéért.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára	Adatok az igényfelmérésről a foglalkoztatási szakember alkalmazását illetően Képzett szakember a Polgármesteri Hivatalnál - Adatbázis a fogyatékos munkavállalókkal betölthető álláshelyekről, fogyatékos személyek állapotáról, foglalkoztatás jellegéről, helyéről A fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetősége és ezzel foglalkoztatása növekszik
Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség hiánya a közlekedésben	Kapcsolatfelvétel a MÁV Zrt-vel és a Körös Volán Zrt-vel, Terv készítése a buszvárók és vasútállomás akadálymentesítettségéről A terv megvalósítása, a távoli szolgáltatások is elérhetővé válnak a célcsoport számára

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. tv. alapján az Észak Békés Megyei Önkormányzati Fejlesztési Társulás jogutódjaként jött létre 2004. június 30-ával a Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás, melynek székhelye Szeghalmon található. A társulás működési területe a kistérséget alkotó települési önkormányzatok közigazgatási területe. A társulás 2007. július 1-jétől létrehozta a Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézményt.

Egyéb adatok nem állnak rendelkezésünkre.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Szeghalom Város Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat (RNÖ) együttműködését megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed. Biztosítja az RNÖ működési feltételeit, a városban elérhető közszolgáltatásokhoz az egyenlő esélyű hozzáférést, valamint támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét. Az önkormányzat az RNÖ munkáját a törvényi előírásoknak megfelelően segíti, bevonja a véleménynyilvánításba, a települést érintő ügyek döntés előkészítésébe.

Szeghalmon számos civil szervezet tevékenykedik aktívan. Az önkormányzat pályázat útján évi támogatásban részesíti azok működését. Az önkormányzat és a civil szervezetek kapcsolata jó, ez megnyilvánul a közös rendezvényekben, a pályázatok megvalósításában. A civil szervezetek programokkal igyekeznek elérni a cigány/roma lakosságot.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Szeghalom Város Önkormányzata 1996 óta működik együtt a Szeghalmi Statisztikai Térségben lévő önkormányzatokkal, kezdetben még, együttműködés keretét az Észak Békés Megyei Térségfejlesztési Társulás adta, ahol a térség kilenc települése, Dévaványa, Ecsefalva, Körösladány, Szeghalom, Kertészsziget, Bucsa, Füzesgyarmat, Vésztő, Körösújfaló működött együtt. A Társulás munkaszervezeti feladatai ellátó Kistérségi Irodának 2003 óta Szeghalom városa adott otthont. A települések együttműködése három fő területre koncentrálódott: önkormányzati, közszolgáltatási szerepkör, területfejlesztési funkció, valamint az államigazgatási feladat és hatáskör ellátása. A jogszabályi háttérrel a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. tv. adta, mely alapján a Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás a Kistérségi Társulási Megállapodást 2004. június 30-ával fogadta el. Együttműködés eredményeként számos fejlesztést tudtak a települések együtt megvalósítani. Hazai és Európai Unió forrásokra pályáztak együtt sikeresen, mely eredményeképpen informatikai, infrastrukturális, egészségügyi, szociális, oktatási fejlesztéseket tudtak megvalósítani. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény hatályaon kívül helyezte a többcélú társulásokról szóló törvényt és a településeket arra ösztönözte, hogy önkéntes alapon társuljanak. Így a korábbi statisztikai lehatárolás mellett lehetőséget nyílt a megyehatáron átnyúló együttműködésre. Ez teremtette meg annak lehetőségét, hogy Csökmő Nagyközség Önkormányzata 2013. július 01-től csatlakozzon a társulást alkotó településekhez. Az új önkormányzati törvény nem ad lehetőséget arra, hogy önálló költségvetési szervként Kistérségi Irodát működtessen a társulás ezért a munkaszervezeti feladatokat 2013. január 01-től Szeghalom Város Polgármesteri Hivatala látja el. Közös ellátott feladatok közül kiemelendő a Szeghalom Kistérség Szociális és Gyermekjóléti Intézmény Fenntartása, Központi Orvosi Ügyelet biztosítása, belső ellenőrzés, településfejlesztés. A térségi települések együttműködése, hosszú időre nyúlik vissza, a múltban

és a jövőben is jellemző rá a kölcsönös előnyöket nyújtó együttműködési lehetőségek felkutatása és azok kihasználása.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata a roma lakosság esélyegyenlőségének biztosítása érdekében együttműködik a számukra szolgáltatást nyújtó intézményekkel, szervezetekkel, családsegítő szolgálattal, védőnői hálózattal, helyi civilszervezetekkel.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A városban működő civil szervezetek többsége részt vesz a közfeladatok ellátásában. A civil szervezetek céljai, feladatai között szerepel a város lakosságát érintően az esélyegyenlőség megteremtése. Az egyenlő hozzáférés az általuk szervezett programokhoz. Adományokkal segítik a rászorulókat.

Városunkban a fogyatékkal élők két érdekképviselői szerve tevékenykedik. A Mozgáskorlátozottak Békés Megyei Egyesülete Szeghalom Városi Szervezete, céljuk a Szeghalom területén élő mozgásfogyatékos emberek szociális biztonságának, önálló életvitelük, jogaik, érdekeik érvényesítése, védelme, képviselése, életminőségük javítása. A Vakok és Gyengénlátók Szeghalmi Körzeti Csoportjának célja a látássérültek érdekvédelme, érdekképviselése, társadalmi integrációjának, esélyegyenlőségének elősegítése.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Az önkormányzat a vállalkozásokkal jó kapcsolatot tart, hiszen az önkormányzat számára fontos a vállalkozások szerepvállalása a helyi közéletben. A jó partneri kapcsolatnak köszönhetően együtt hatékonyan tudnak kiállni az esélyegyenlőség megteremtése mellett.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzat, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program intézkedési tervét. Az adatgyűjtés kiterjedt az önkormányzaton kívül az intézményekre, társintézményekre, közoktatási intézményekre, szervekre. Az összegyűjtött adatok elemzésekor megfogalmazódtak a településen élők problémái, az esélyegyenlőség biztosítását segítő megoldások. Az adatgyűjtés kiterjedt Szeghalom város közigazgatási területén a kistérségi és helyi dokumentumokra. A Program átfogó képet ad a városban élő célcsoportok hétköznapi életéről, lehetőségeiről, jövőjéről. Az elkészült dokumentumtervezet a helyben szokásos módon, Szeghalom város honlapján (www.szeghalom.hu) került közzétételre, azzal a céllal, hogy a lakosság megismerje és véleményét elmondja.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A Képviselő-testület által elfogadott Esélyegyenlőségi Programot Szeghalom város honlapján elérhetővé tesszük a megvalósításában résztvevő szervezetek és a lakosság számára. A monitoring a társszervezetek vezetői, a célcsoportok képviselői, a civil szervezetek képviselői, és a Polgármesteri Hivatal munkatársai bevonásával történik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ul style="list-style-type: none"> - Alacsony iskolázottság, szakmai végzettség hiánya - A lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2008 és 2012 között 44%-kal nőtt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Munkaügyi Központtal a kapcsolattartás erősítése Tájékoztatás, szórólapok biztosítása Helyi képzések megszervezése - A növekedés okának feltárása Az érintettek megszólítása, bevonása, a probléma megfogalmazása Szemléletváltás
Gyermekek	<ul style="list-style-type: none"> - A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2008 és 2012 között 27 %-kal nőtt. - A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot a legtöbb gyermeknevelési, magatartási, viselkedési problémák miatt keresik fel 	<ul style="list-style-type: none"> - A veszélyeztetés okának felmérése A veszélyeztetés csökkentése érdekében bevonható módszerek, eszközök felmérése A veszélyeztetés csökkentése 10%-kal - A gyermek szerepe a családban - A gyermeknevelés fontosságának felismerése A példamutatás, a család összetartása fontos szerepének felismerése Szemléletváltás
Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - A kapcsolatok beszűkülése - A 64 év feletti lakosság száma az elmúlt öt évben 15%-kal nőtt. 	<ul style="list-style-type: none"> - Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése Az elmagányosodás csökkentése - Rendszeres szűrővizsgálatok, szociális szolgáltatások megismertetése A figyelem felhívása az egészséges életmódra az idős korban Szűrővizsgálatokon való nagyobb részvételre való törekvés
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - A nők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettsége - A rendőrök riasztása a családi viszályokhoz az elmúlt öt évben 142%-kal, a tényleges 	<ul style="list-style-type: none"> - Adatgyűjtés a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szakképzettség, nemek szerint is bontva, a helyben rendelkezésre álló átképzési lehetőségekre és a lehetséges alternatív

	feljelentések száma pedig 150%-kal nőtt.	<p>munkavégzési formákra is tekintettel Használható adatbázis Tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről</p> <p>- Segítségnyújtás az áldozat számára a családon belüli erőszak felismeréséhez Lehetőségek bemutatása az erőszak megszüntetéséhez Szemléletváltás, az erőszakos esetek száma csökken</p>
Fogyatékkal élők	<p>- Kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára</p> <p>- Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség hiánya a közlekedésben</p>	<p>- Adatok az igényfelmérésről a foglalkoztatási szakember alkalmazását illetően Képzett szakember a Polgármesteri Hivatalnál - Adatbázis a fogyatékos munkavállalókkal betölthető álláshelyekről, fogyatékos személyek állapotáról, foglalkoztatás jellegéről, helyéről A fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetősége és ezzel foglalkoztatása növekszik</p> <p>- Kapcsolatfelvétel a MÁV Zrt-vel és a Körös Volán Zrt-vel Terv a buszvárók és vasútállomás akadálymentesítettségéről A terv megvalósítása, a távoli szolgáltatások is elérhetővé válnak a célcsoport számára</p>

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<p>- Mélyszegénységben élők és romák képzésének és foglalkoztatásának javítása</p> <p>- Mélyszegénységben élők és romák részére család- és háztartásvezetési tanácsadások, előadások szervezése</p>	<p>Célcsoport tagjai, Polgármesteri Hivatal, Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény, Művelődési Központ civil szervezetek, munkaerő piaci képzést szervező oktatási központ Szociális Iroda, Civil szervezetek Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, Napközi Konyha Fiatalok Közössége Szeghalomért Egyesület Türr István Képző és Kutató Intézet</p>
Gyermekek	<p>- A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése</p> <p>- A gyermek szerepe a családban</p>	<p>Önkormányzat Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény önkéntesek, polgárőrség Védőnők, gyermekorvosok Polgármesteri Hivatal munkatársai</p>

Idősek	<ul style="list-style-type: none"> - Az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése - Egészségben eltöltött évek számának növelése 	<p>Érintett célcsoport</p> <p>Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény</p> <p>Egyházak</p> <p>Művelődési Központ, Könyvtár</p> <p>Nyugdíjas Klub</p> <p>Önkormányzat</p> <p>Házi orvosok</p>
Nők	<ul style="list-style-type: none"> - Munkalehetőségek a nők számára Szeghalmon - A nőket érő kapcsolati, családi erőszak visszaszorítása 	<p>Önkormányzat</p> <p>Munkaügyi Központ, falugazdász, önkéntesek</p> <p>Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat</p> <p>Pszichológus, Rendőrség munkatársa</p> <p>Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény</p> <p>Rendőrség</p> <p>Türr István Képző és Kutató Intézet</p>
Fogyatékkal élők	<ul style="list-style-type: none"> - Fogyatékosügyi mentor képzése az integrált foglalkoztatás előmozdítása érdekében - Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége 	<p>Önkormányzat – Polgármesteri Hivatal</p> <p>Munkaesély Szövetség</p> <p>Munkaügyi Központ</p> <p>MÁV Zrt., Körös Volán Zrt.</p> <p>Mozgáskorlátozottak helyi csoportja</p> <p>Vakok és Gyengénlátók Szeghalom Kistérségi Csoportja</p> <p>Türr István Képző és Kutató Intézet</p>

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák foglalkoztatási aránya javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők felzárkóztatása megvalósulhasson.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek oktatási, szociális, egészségügyi és lakhatási helyzetének javítását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi helyzetére és a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférésehez.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az azonos jogok figyelembe vételét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők emberi méltóságának figyelembe tartását.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1. Mélyszegénységben élők és romák

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők és romák képzésének és foglalkoztatásának javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolázottság, szakmai végzettség hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	<p>R: Munkaügyi Központtal a kapcsolattartás erősítése</p> <p>K: Tájékoztatás, szórólapok biztosítása</p> <p>H: Helyi képzések megszervezése</p> <p>Türr István Képző és Kutató intézettel való együttműködés kialakítása</p>
Tevékenységek (a beavatkozás)	<p>1. Adatgyűjtés,</p> <p>2. Adatbázis elkészítés az érintettekről, képzésekről</p>

tartalma) pontokba szedve	3. Közvetítés, koordinálás
Résztevők és felelős	Célcsoport, Polgármesteri Hivatal, családsegítők, Művelődési Központ
Partnerek	Művelődési Központ, civil szervezetek, munkaerő piaci képzést szervező oktatási központ
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 2 hónap Hi.2: 10 hónap, Hi.3: 2014. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a képzéseket K: Képzettségek megszerzése H: Javul a foglalkoztatottság Jelenléti ív, szándéknyilatkozat, megállapodás, bizonyítvány
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Helyi képzés indításánál a létszámhiány, megoldás: a térségben jelentkezők bevonása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Terembérelti díj Önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élők és romák részére család- és háztartásvezetési tanácsadások, előadások szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2008 és 2012 között 44%-kal nőtt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: A növekedés okának feltárása K: Az érintettek megszólítása, bevonása, a probléma megfogalmazása H: Szemléletváltás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A növekedés okának megvizsgálása 2. Az érdeklődés felkeltése 3. Tanácsadások, beszélgetések, előadások szervezése 4. Jó példák bemutatása
Résztevők és felelős	A célcsoport érdeklődő tagjai Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Szociális Iroda, Civil szervezetek
Partnerek	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermejjóléti Intézmény Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, Napközi Konyha Fiatalok Közössége Szeghalomért Egyesület
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 2 hónap Hi.2: 1 év Hi.3: 2014. 12. 31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A családok 10%-a takarékosabban él K: A célcsoport önfenntartó, problémamegoldó képessége erősödik H: 5%-kal csökken a lakásfenntartási támogatást igénylők száma jelenléti ív, statisztikák, elszámolások
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás > érdeklődés felkeltése Betegség, hiányzások, Tájékoztatás, közös megoldáskeresés
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása, helyiség biztosítása

2. Gyermek

Intézkedés címe:	A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2008 és 2012 között 27 %-kal nőtt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: A veszélyeztetés okának felmérése K: A veszélyeztetés csökkentése érdekében bevonható módszerek, eszközök felmérése H: A veszélyeztetés csökkentése 10%-kal
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel szociális szakemberekkel 2. Szocializáló tréning szervezése 3. Érzékenyítő tréning szervezése a célcsoporton kívülieknek
Résztevők és felelős	Önkormányzat Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény
Partnerek	Civil szervezetek, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 2013. 12. 31. Hi.2: 2014. 05. 31. Hi.3: 2015. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Felszínre kerül a veszélyeztetés oka K: A veszélyeztetettség csökkentése érdekében bevonható módszerek, eszközök megismerése H: A veszélyeztetettség csökken 10%-kal Fokozott odafigyeléssel, a Gyermekjóléti Szolgálat családlátogatásával
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Adathiány, látens adatok, szakemberek hiánya, forráshiány

Szükséges erőforrások	Humán: öt szakember, technikai: helyiség, informatikai eszközök, pénzügyi
-----------------------	---

Intézkedés címe:	A gyermek szerepe a családban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot a legtöbb gyermeknevelési, magatartási, viselkedési problémák miatt keresik fel
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: A gyermeknevelés fontosságának felismerése K: A példamutatás, a család összetartása fontos szerepének felismerése H: Szemléletváltás
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Előadás szervezése: Az anyaság fontossága, gyermekgondozás 2. Szórólapokon tájékoztató: Közös játékok a gyermekkel 3. Előadás, beszélgetések szervezése: A gyermeknevelésről
Résztevők és felelős	Védőnők, gyermekorvosok Polgármesteri Hivatal munkatársai
Partnerek	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 2013. 12. 31. Hi.2: 2014. 05. 31. Hi.3: 2015. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A gyermeknevelési problémák csökkennek K: A gyermekek magatartási, viselkedési problémái csökkennek H: A gyermekek magatartási, viselkedési problémái tovább csökkennek Fokozott odafigyeléssel, a Gyermekjóléti Szolgálat családtátogatásával
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás > érdeklődés felkeltése Betegség, hiányzások, Tájékoztatás, közös megoldáskeresés
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása, helyiség biztosítása

3. Nők

Intézkedés címe:	Munkalehetőségek a nők számára Szeghalmon
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nők munkanélkülisége és alacsony iskolai végzettsége
Célok - Általános megfogalmazás és	R: Adatgyűjtés a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szakképzettség, nemek szerint is bontva, a helyben rendelkezésre álló átképzési lehetőségekre és a lehetséges alternatív munkavégzési formákra is tekintettel

rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	K: Használható adatbázis H: Tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés, kapcsolat felvétele a munkahelyekkel önkéntesek bevonásával 2. Kapcsolat felvétele a Munkaügyi Központtal 3. Adatbázis elkészítése 4. Tájékoztatás megtartása
Résztevők és felelős	szolgáltatási szektor, mezőgazdaság - falugazdász, önkormányzat, önkéntesek
Partnerek	Munkaügyi Központ, falugazdász
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 4 hónap Hi.2: 1 év Hi.3: 2015. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A munkaerő és a munkahelykínálat összehangolása, humán erőforrás Esélyegyenlőség biztosításával kapcsolatos intézkedések Az adatbázis folyamatos frissítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Az adatgyűjtés és feldolgozása sok időt vesz igénybe, az adatok változnak Az adatok frissítése
Szükséges erőforrások	Munkaügyi Központ szakemberei, önkormányzat munkatársai

Intézkedés címe:	A nőket érő kapcsolati, családi erőszak visszaszorítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A rendőrök riasztása a családi viszályokhoz az elmúlt öt évben 142%-kal, a tényleges feljelentések száma pedig 150%-kal nőtt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: Segítségnyújtás az áldozat számára a családon belüli erőszak felismeréséhez K: Lehetőségek bemutatása az erőszak megszüntetéséhez H: Szemléletváltás, az erőszakos esetek számának csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Előadás szervezése: A férfi-nő mellérendelt, harmonikus kapcsolata 2. Szórólapokon tájékoztató: A nők elleni erőszakos magatartás formáinak bemutatása, családon belüli erőszak 3. Előadás, beszélgetések szervezése: A családon belüli erőszak megszüntetésének lehetőségei
Résztevők és felelős	Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat Pszichológus Rendőrség munkatársa Önkormányzat

Partnerek	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény Rendőrség
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 6 hónap Hi.2: 2 év Hi.3: 2016. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Az áldozat szerepében lévő nők felismerik a családon belüli erőszak jelenlétét K: Lehetőségek megismerése az erőszak megszüntetéséhez H: Szemléletváltás, az erőszakos esetek száma csökken
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Félelem > kapcsolattartás, tájékoztatás
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása, helyiség biztosítása

4. Idősek

Intézkedés címe:	Az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A kapcsolatok beszűkülése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása, az érdeklődés felkeltése a közösségi élethez K: A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése H: Az elmagányosodás csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés, 2. Tájékoztatás kapcsolati lehetőségekről 3. Lebonyolítás
Résztevők és felelős	Érintett célcsoport Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat, Egyházak, civil szervezetek
Partnerek	Művelődési Központ, Könyvtár Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 5 hónap Hi.2: 2 év Hi.3: 2015. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon),	R: Idős emberek, különösen az egyedülállók megismerik a helyi programokat, civil szervezeteket K: A társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek H: Csökken az elmagányosodás jelenléti ív, kérdőívek, statisztikák

valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megbetegedés, depresszió > Fokozott tájékoztatás
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális és kulturális szakemberek, civil szervezetek tagjainak bevonása

Intézkedés címe:	Egészségben eltöltött évek számának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A 64 év feletti lakosság száma az elmúlt öt évben 15%-kal nőtt.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: Rendszeres szűrővizsgálatok, szociális szolgáltatások megismertetése K: A figyelem felhívása az egészséges életmódra az idős korban H: Szűrővizsgálatokon való nagyobb részvételre való törekvés
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztatók, szórólapok készítése rendszeres szűrővizsgálatokról, szociális szolgáltatásokról, azok eljuttatása az idősek részére 2. Előadások, beszélgetések szervezése az egészséges életmóddal kapcsolatban 3. A helyben végzett szűrések kibővítése, akciók szervezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény
Partnerek	Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény Házi orvosok Nyugdíjas Klub
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 5 hónap Hi.2: 2 év Hi.3: 2016. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Rendszeres szűrővizsgálatokat, szociális szolgáltatásokat az idősek mind nagyobb körben megismerik K: Tájékozottság fokozódik az egészséges életmódról az idős korban H: Szűrővizsgálatokon való nagyobb részvétel Kimutatások, kérdőívek, adatlapok
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Passzivitás > érdeklődés felkeltése folyamatos kapcsolattartással
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szociális és kulturális szakemberek, civil szervezetek tagjainak bevonása

5. Fogyatékkal élők

Intézkedés címe:	Fogyatékosügyi mentor képzése az integrált foglalkoztatás előmozdítása érdekében
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Kevés a foglalkoztatási lehetőség a fogyatékkal élők számára
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K) és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	R: Felmérés van-e igény foglalkoztatási szakember alkalmazására K: A Polgármesteri Hivatal munkatársának beiskolázása H: Képzett szakember a Polgármesteri Hivatalnál - Adatbázis a fogyatékos munkavállalókkal betölthető álláshelyekről, fogyatékos személyek állapotáról, foglalkoztatás jellegéről, helyéről
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés elvégzése, hogy van-e igény foglalkoztatási szakember/fogyatékosügyi mentor/tanácsadó alkalmazására 2. Türr István Képző és Kutató intézettel való együttműködés kialakítása 3. Szakember beiskolázása, a képzésen való részvétel 4. Adatbázis elkészítése a fogyatékos munkavállalókkal betölthető álláshelyekről, fogyatékos személyek állapotáról, foglalkoztatás jellegéről, helyéről
Résztevők és felelős	Önkormányzat – Polgármesteri Hivatal
Partnerek	Munkaesély Szövetség Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 6 hónap Hi.2: 2 év Hi.3: 2016. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Adatok az igényfelmérésről a foglalkoztatási szakember alkalmazását illetően K: Képzett szakember a Polgármesteri Hivatalnál - Adatbázis a fogyatékos munkavállalókkal betölthető álláshelyekről, fogyatékos személyek állapotáról, foglalkoztatás jellegéről, helyéről H: A fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetősége és ezzel foglalkoztatása növekszik
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Ismeretek hiánya > folyamatos tájékoztatás Forráshiány
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati forrás

Intézkedés címe:	Közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettségének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség hiánya a közlekedésben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid- (R), közép- (K)	R: Kapcsolatfelvétel a MÁV Zrt-vel és a Körös Volán Zrt-vel K: Terv a buszvárók és vasútállomás akadálymentesítettségéről H: A terv megvalósítása, a távoli szolgáltatások is elérhetővé válnak a célcsoport

és hosszútávú (H) időegységekre bontásban	számára
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kapcsolat felvétele a MÁV Zrt-vel és a Körös Volán Zrt-vel 2. Közös terv készítése a buszvárók és vasútállomás akadálymentesítettségéről 3. Pályázatok figyelése 4. A közlekedés színvonalát fejlesztő beruházások megvalósítása
Résztevők és felelős	MÁV Zrt., Körös Volán Zrt. Polgármesteri Hivatal munkatársai
Partnerek	MÁV Zrt., Körös Volán Zrt. Mozgáskorlátozottak helyi csoportja Vakok és Gyengélátók Szeghalom Kistérségi Csoportja
Határidő(k) pontokba szedve	Hi.1: 1 év Hi.2: 3 év Hi.3: 2018. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<p>R: Közös szándék a MÁV Zrt-vel és a Körös Volán Zrt-vel a buszvárók és vasútállomás akadálymentesítettségére vonatkozóan K: Közös terv a buszvárók és vasútállomás akadálymentesítettségéről H: Pályázat benyújtása</p> <p>Terv, pályázat, kivitelezés dokumentumai</p>
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány, Nincs megfelelő pályázat
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, Önkormányzati forrás, vállalkozás bevonása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetleírás következtetéseibe a feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Mélyszegény és romák képzésének és foglalkoztatásának javítása	Alacsony iskolázottság, szakmai végzettség hiánya	Helyi képzések megszervezése	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája	Mélyszegény és romák képzésének és foglalkoztatásának javítása	Polgármester	2014.12.31.	Javult foglalkoztatottság	Pályázati forrás Terembérleti díj Önkormányzati forrás	Bizonyítvány megszerzése
2	Mélyszegény és romák részére család- és háztartásvezetési tanácsadások, előadások szervezése	A lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2008 és 2012 között 44%-kal nőtt.	A célcsoport önfenntartó, problémamegoldó képessége erősödik	Költségvetési koncepció	A mélyszegény és a romák részére család- és háztartás-vezetési tanácsadások, előadások szervezése	Polgármester	2014.12.31.	5%-kal csökken a lakásfenntartási támogatást igénylők száma	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása, helyiség biztosítása	Statistikák készítése, kérdőívek kitöltetése
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése	A veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma 2008	A veszélyeztetés csökkentése érdekében	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési	A gyermekek veszélyeztetettségének csökkentése	Polgármester	2014.12.31	A veszélyeztetettség csökken 10%-kal	Humán: öt szakember, technikai: helyiség, informatikai	Fokozott odafigyelés a Gyermejjóléti Szolgálat

										eszközök, pénzügyi	családlátogatásával
2	A gyermek szerepe családban	és között 27 %-kal nőtt.	2012	bevonható módszerek, eszközök felmérése	Stratégiaja	A gyermek szerepe családban	Polgármester	2015.12.31.	A gyermekek magatartási, viselkedési problémái csökkennek	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása, helyiség biztosítása	Fokozott odafigyelése, a Gyermekjóléti Szolgálat családlátogatásával

III. A nők esélyegyenlősége

1	Munkalehető nők számára Szeghalmon	A nők munkanélküli és alacsony iskolai végzettsége	Használható adatbázis létrehozása, Tájékoztató munkalehető ségekről, képzésekről	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiaja	Munkalehető nők számára Szeghalmon	Polgármester	2015.12.31.	A munkaerő és munkahelyi nálat összehangolása	Munkaügyi Központ szakemberei, önkormányzat munkatársai	Az adatbázis folyamatos frissítése
2	A nőket érő kapcsolati, családi erőszak visszaszorítása	A rendőrök riasztása a családi vizályokhoz az elmúlt öt évben 142%-kal, a tényleges feljelentések száma pedig	Szemléletváltás, az erőszak visszaszorítása	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiaja	A nőket érő kapcsolati, családi erőszak visszaszorítása	Polgármester	2016.12.31.	Lehetőségek megismerése az erőszak megszüntetéséhez Szemléletváltás, az erőszakos esetek száma	Pályázati forrás, helyi szakemberek bevonása, helyiség biztosítása	Folyamatos kapcsolattartással

		150%-kal nőtt.					csökken		
IV. Az idősek esélyegyenlősége									
1	Az „aktív időszedés” feltételeinek erősítése	A kapcsolatok beszűkülése	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája	Az „aktív időszedés” feltételeinek erősítése	Polgármester	2015.12.31.	Az idősek a társadalmi, kulturális, civil életben aktívan részt vesznek Csökken az elmagányosodás	Pályázati forrás, szociális kulturális szakemberek, civil szervezetek tagjainak bevonása	Kérdőívek, statisztikák, kimutatók készítésével
2	Egészségben eltöltött évek számának növelése	A 64 év feletti lakosság száma az elmúlt öt évben 15%-kal nőtt.	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája	Egészségben eltöltött évek számának növelése	Polgármester	2016.12.31.	Tájékozottság fokozódik az egészséges életmódról az időskorban Szűróvizsgálatokon való nagyobb részvétel	Pályázati forrás, szociális és kulturális szakemberek, civil szervezetek tagjainak bevonása	Érdeklődés felkeltése folyamatos kapcsolattartással
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége									
1	Fogyatékos gyi mentor képzése az integrált foglalkoztatás előmozdítása érdekében	Képzett szakember a Polgármesteri Hivatalnál - Adatbázis a fogyatékos munkavállalókkal betölthető álláshelyekről, fogyatékos	Szeghalom Város Integrált Városfejlesztési Stratégiája	Fogyatékos gyi mentor képzése az integrált foglalkoztatás előmozdítása érdekében	Polgármester	2016.12.31.	A fogyatékkal élők foglalkoztatási lehetőségei és foglalkoztatása növekszik	Pályázati forrás, Polgármesteri Hivatal munkatársa	Folyamatos kapcsolattartás a célcsoport tagjaival

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

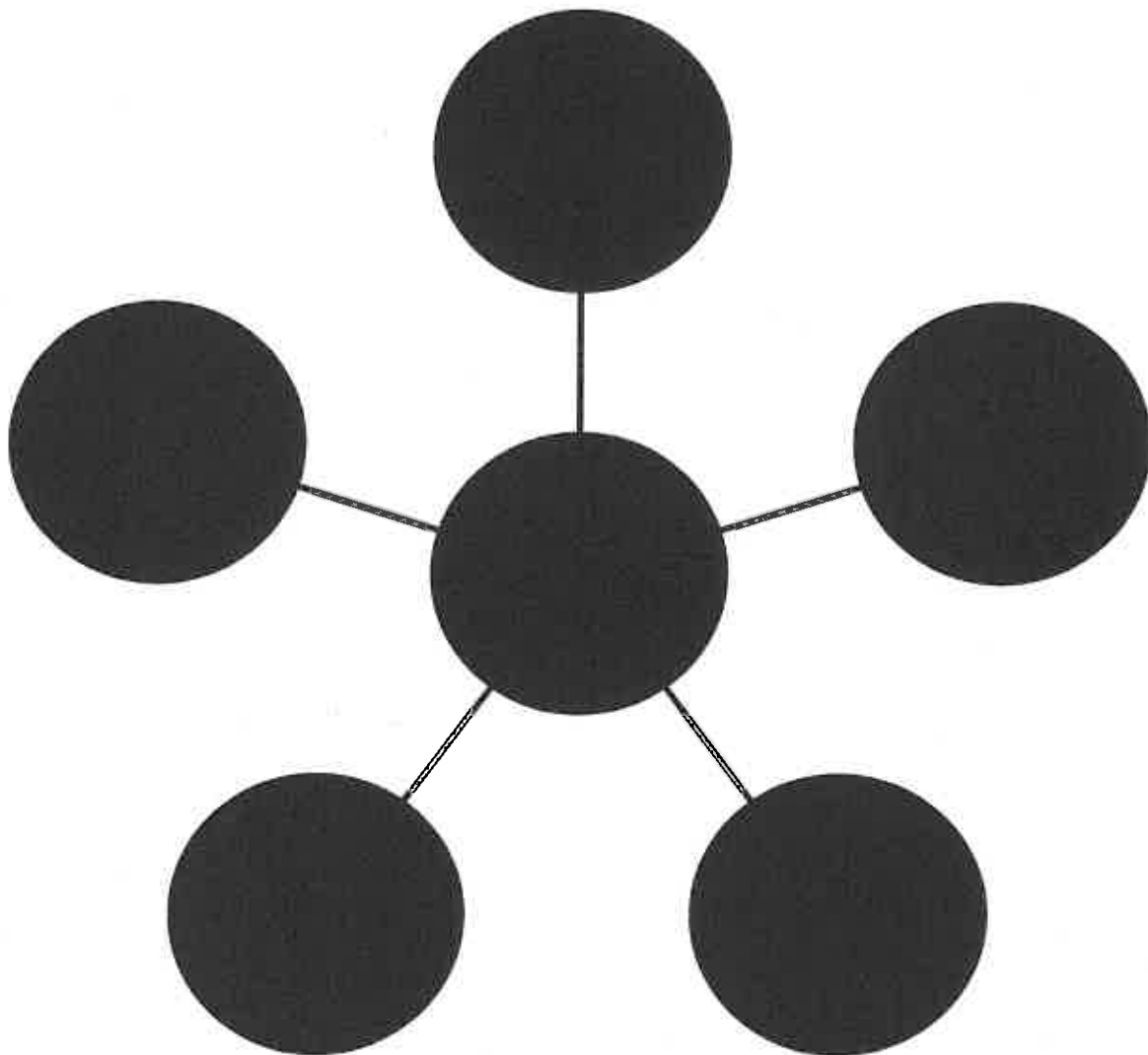
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Szeghalom Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Szeghalom Város Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 85/2013. (VI. 24.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

1. számú melléklet: A HEP elkészítését segítő táblázatok

Szeghalom, 2013. június 12.

Macsári József
polgármester

A Szeghalom Város Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekejóléti Intézmény:

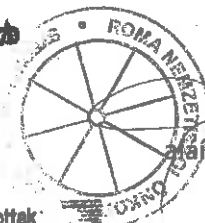
Szeghalom, 2013. június 26.

**SZEGHALOM KISTÉRSÉGI EGYSÉGES SZOCIÁLIS
ÉS GYERMEKEJÓLÉTI INTÉZMÉNY**
Címhely: 3510 Déványa, Jégyi út 47.
Telefon/Fax: 66/483-339
Adószám: 15508570-2-04

Reisler Réka
aláírás

Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata

Szeghalom, 2013. június 26.

aláírás

Mozgáskorlátozottak Helyi Csoportja:

Szeghalom, 2013. június 26.

**Mozgáskorlátozottak
Békés Megyei Egyesülete
Szeghalmi Helyi Szervezete**
5600 Békéscsaba, Kölcsey u. 27.

Petri Eusebet
aláírás

Vakok és Gyengénlátók Szeghalom Kistérségi Csoportja:

Szeghalom, 2013. június 26.

**VAKOK ÉS GYENGÉNLTÁTOK
BÉKÉS MEGYEI EGYESÜLETE**
5600 Békéscsaba, Luther u. 13/a
Bsz.: 10918001-00000021-02740004
Asz.: 18388965-2-04

aláírás

Fiatalok Közössége Szeghalomért Egyesület:

Szeghalom, 2013. június 26.

**FIATALOK KÖZÖSSÉGE
SZEGHALOMÉRT EGYESÜLET**
5520 Szeghalom, Fáy A. u. 2/B IV/8
Adószám: 18201622-1-04
Számiaszám: 54000014-11027511

aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Alíírás ⁵	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Szeghalom Kistérség Egységes Szociális és Gyermekjóléti Intézmény	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Művelődési, Sport és Szabadidő Központ	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szeghalom Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Szeghalom Város Önkormányzat Intézményműködtető Központja	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Fiatalközössége Szeghalomért Egyesület	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
Türr István Képző és Kutató Intézet	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenzte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenzte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Védőnői Szolgálat	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Nagy Miklós Városi Könyvtár és Sáriéti Közérdekű Muzéális Gyűjtemény	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Szeghalmi Nyugdíjas Klub	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ Szeghalmi Kirendeltsége	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Szeghalmi Rendőrkapitányság	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Mozgáskorlátozottak Helyi Csoportja	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Vakok és Gyengénlátók Szeghalom Kistérségi Csoportja	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE

HEP SABLON 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t és Mellékletét a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Türr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

Az elkészítésben részt vettek:

Arató Ferenc, Bigazzi Sára, Cserti-Csapó Tibor, Híves Tamás, Kokas Dóra, Lakatos Szilvia, Orbán Anikó, Orsós Anna, Szauer Csilla, Szemenyei Mariann, Torda Ágnes, Trendl Fanni, Varga Aranka, Vég Zoltán Ákos.

Az elkészült kéziratához kiegészítő megjegyzéseket tettek a TÜRR KKI esélyegyenlőségi mentorai.

A következő oldalakon elhelyezett táblák és a hozzájuk tartozó magyarázatok azt szolgálják, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) helyzetelemzése számszerű adatokkal alátámasztott legyen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program segédleteként összeállított Sablonhoz kapcsolódik ez a Melléklet, melyben táblázatos formában adtuk meg a rendeleti elvárás statisztikai mutatóit. A táblázatokat a rendeleti szabályozó tartalmi elvárásainak sorrendjében helyeztük el úgy, hogy a táblázatok számozása követi a rendelet 2. számú mellékletében használt sorszámozást.

Mindezeket túl készítettünk további táblázatokat magyarázatokkal, mivel úgy látjuk, hogy az ezekben foglalt adatok is szükségesek a megalapozott esélyegyenlőségi helyzetelemzés elkészítéséhez. A rendeleti szabályozón túli, kiegészítő táblázatokat is a rendeleti szabályozó 2. számú mellékletének számozása szerint helyeztük el ebben a Mellékletben.

Az adatok összegyűjtéséhez segítséget nyújt a TeIR adatbázis (<https://teir.vati.hu>), valamint a helyi önkormányzat és partnereinek adatai.

Természetesen ez a dokumentum is csak segédlet a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítéséhez, vagyis egy olyan ajánlás, amelyből a települési esélyegyenlőségi program készítői a helyi sajátosságokat figyelembe véve válogathatnak abból a célból, hogy minél szélesebb körben feltárják a településük helyzetét az esélyegyenlőség szempontjából.

A mellékletben elhelyezett táblák egy részének (címük zölddel kiemelt) kitöltése jogszabályban előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során, és egy része pedig javasolt a részletes elemzés megalapozásához.

Az alábbi adattáblák Szeghalom Város Önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma: 2013. május 20.

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Táblák

A település bemutatása	4
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén	4
2. számú táblázat - Állandó népesség	5
3. számú táblázat - Öregedési index	6
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	6
5. számú táblázat - Természetes szaporodás	7
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	8
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma	8
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint	8
3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként	9
3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként	9
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyán iskolázott népesség	10
3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint	10
3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek	10
3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában	11
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	11
3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások	11
3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés	12
3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok	12
3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma	13
3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése	13
3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma	14
3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása	14
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma	14
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma	15
3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma	15
3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány	16
3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	16
3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságsökkentési támogatásban részesülők	17
3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete	17
3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány	18
3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők	19
3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás	20
3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	20
3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma	20
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	21
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma	21
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	21
4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya	22
4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	22
4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek	23
4.2.2. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete	23
4.2.3. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	23
4.2.4. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	24
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma	24
4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beiratott gyermekek száma	25
4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	25
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai	26
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.	27

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.	27
4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele	28
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása	29
4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár	30
4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megosztás	31
4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma	32
4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai	32
4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás	32
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár	33
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek	33
4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	33
4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban	35
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok	37
4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton	38
4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában	39
4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok	39
A nők helyzete, esélyegyenlősége	40
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	40
5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	40
5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	40
5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	41
5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	41
5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	41
5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	42
5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	42
5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben	43
5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	43
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	44
6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint	44
6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága	44
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	44
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén	45
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idős korúak száma	45
6.3.2. számú táblázat - Idős korúak járadékában részesülők száma	45
6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	46
6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága	46
6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	47
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	48
7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma	48
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	48
7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban	48
7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások	50
7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezmények	51
7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.	52
7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkoztatónál	53
7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben	53
7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások	53

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2007 (fő)	9465 fő
2008 (fő)	9314 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98.4 %
2009 (fő)	9228 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.1 %
2010 (fő)	9142 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.1 %
2011 (fő)	9115 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.7 %
2012 (fő)	9109 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99.9 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség

állandó népesség száma	9565 fő
nő	4800 fő
	50,2 %
férfi	4765 fő
	49,8 %
0-2 évesek	219 fő
	2,3 %
0-14 éves nők	604 fő
	47 %
0-14 éves férfiak	676 fő
	53 %
15-17 éves nők	179 fő
	51 %
15-17 éves férfiak	171 fő
	49 %
18-54 éves nők	2460 fő
	44 %
18-59 éves férfiak	3071 fő
	56 %
60-64 éves nők	340 fő
	53 %
60-64 éves férfiak	297 fő
	47 %
65 év feletti nők	800 fő
	59 %
65 év feletti férfiak	550 fő
	41 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1250	1460	85,6
2008	1266	1404	90,2
2009	1296	1364	95
2010	1327	1327	100
2011	1350	1280	105,5
2012	1372	1231	111,5

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népegyenlőség. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népegyenlőség esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősök fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálható. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	116	184	-68
2009	106	130	-24
2010	130	138	-8
2011	111	151	-40
2012	116	184	-68

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	74	138	-64
2009	80	106	-26
2010	69	96	-27
2011	78	112	-34
2012	81	113	-32

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2008	3410	3629	7039	355	10,4	490	13,5	845	12
2009	3476	3017	6493	404	11,6	624	20,7	1028	15,8
2010	3480	3639	7119	366	10,5	503	13,8	869	12,2
2011	3473	3619	7092	395	11,4	460	12,7	855	12,1
2012	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával $\times 100$

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15-64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	845	1028	869	855	689
20 éves és fiatalabb	fő	51	51	36	43	22
	%	6	5	4,1	5	3,2
21-25 év	fő	129	168	125	130	83
	%	15,3	16,3	14,4	15,2	12
26-30 év	fő	114	130	105	109	94
	%	13,5	12,6	12,1	12,7	13,6
31-35 év	fő	124	146	121	110	75
	%	14,7	14,2	13,9	12,9	10,9
36-40 év	fő	90	121	102	120	105
	%	10,7	11,8	11,7	14	15,2
41-45 év	fő	98	104	96	94	67
	%	11,6	10,1	11	10,1	9,7
46-50 év	fő	92	126	105	101	77
	%	10,9	12,3	12,1	11,8	11,2
51-55 év	fő	88	111	101	88	84
	%	10,4	10,8	11,6	10,3	12,2
56-60 év	fő	54	68	72	56	71
	%	6,4	6,6	8,3	6,5	10,3
61 év felett	fő	5	3	6	4	11
	%	0,6	0,3	0,7	0,5	1,6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemenként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	355	490	845	217	218	435	61,1	44,5	51,5
2009	404	624	1028	267	319	586	66,1	51,1	57
2010	366	503	869	214	192	406	58,5	38,2	46,7
2011	395	460	855	191	153	344	48,4	33,3	40,2
2012	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százal. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemenként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	798	902	1700	32	4,0%	48	5,3%	80	4,7%
2009	787	876	1663	27	3,4%	44	5,0%	71	4,3%
2010	774	860	1634	31	4,0%	38	4,4%	69	4,2%
2011	762	859	1621	44	5,8%	45	5,2%	89	5,5%
2012	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblázatban a Nemzeti Munkaügyi Hivataltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetők el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	8256	4274	3982	7112	3550	3562	1144	13,9	724	16,9	420	10,5
2011	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából. Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság részénél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alapadatsor.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2008	845	49	343
2009	1028	42	375
2010	869	53	333
2011	855	48	315
2012	na	na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végeztek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009	0	0	-	0	-	0	-
2010	20	0	0,0%	0	0,0%	20	100,0%
2011	25	0	0,0%	11	44,0%	14	56,0%
2012	0	0	-	0	-	0	-

Forrás: TEIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	352	5%	141	na
2011	372	6%	149	na
2012	208	3%	83	na

Forrás: Önkormányzat adatai

Ki kell számolni, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban, valamint hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt a foglalkoztatási formában. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel – pl. nemzetiségi önkormányzat vagy civil szervezet stb. – való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis- kereskedelmi üzletek száma	vendég- látóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó (ft)	befizetett iparűzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban résztvevők száma
2008	na	191	60	na	220 870 962	250 178 194	na	na
2009	na	188	59	na	226 221 397	239 703 638	na	na
2010	na	146	41	na	251 953 248	244 454 232	na	na
2011	na	155	43	na	276 178 591	267 520 307	na	na
2012	na	na	na	na	275 440 216	267 705 576	na	na

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámának alakulásához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapoko- n	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít- hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legköze- lebbi centrum	10 perc	16 oda és 14 vissza (de nem járatpár)	18 perc	8 db	14 perc	Kiépített kerékpárút van	40 perc
Megye- székhely	50 perc	16oda és 14 vissza (de nem járatpár)	1óra 15perc	14 db	1óra 45perc	Rossz	5óra
Főváros	3óra 40perc	1oda és 1 vissza (de nem járatpár)	5óra	12 db	3óra	Rossz	21óra

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a táblázatban megadottak mellett, illetve helyett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros) elérhetőségét különböző közlekedési módokkal. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		- -na
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban		- -na
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		-na - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban		- -na -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzaskörzetében (közeli város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, a harmadik oszlopban sorolja fel ezen

programokat. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásokörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásokörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	25	20	50	40	20	20	60	60
2009	26	21	50	40	20	20	60	60
2010	27	22	65	45	20	20	60	60
2011	33	31	70	65	20	20	60	60
2012	35	32	85	80	25	25	70	70

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti adatok szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas. Segítségével áthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen		- -na -
felnőttképző programok a vonzásokörzetben		- -na -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		- -na -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásokörzetben		- -na -
Helyi foglalkoztatási programok a településen		- -na -
Helyi foglalkoztatási programok a vonzásokörzetben		- -na -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni a településen, vagy vonzásokörzetében (közeli város, nagyváros) elérhető, a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és a rendelkezésre álló szolgáltatások (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) listáját. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, illetve a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon részvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzasközpontban		egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerőpiaci szolgáltatások a vonzaskörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2008	25	25	60	60	40	40	100	100	35	35	80	80
2009	24	22	55	50	35	40	90	100	30	35	80	80
2010	19	20	55	55	38	41	95	110	30	30	85	80
2011	40	45	110	110	45	45	105	110	38	38	90	95
2012	41	46	115	120	48	45	115	120	38	37	100	110

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felnőttképzési és a foglalkoztatási programokon résztvevők száma fontos mutató a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörésre vonatkozóan. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	Na	Na
2009	Na	Na
2010	Na	Na
2011	Na	Na
2012	Na	Na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó fejezetében találhatjuk részletesen kifejtve. Ez alapján kereshetjük meg, hogy hány főt foglalkoztattak a mélyszegénységben élő és hány főt a romák/cigányok közül a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008. 4. negyedév	740	62	8,4
2008. átlag			
2009. 4. negyedév	948	126	13,3
2009. átlag			
2010. 4. negyedév	785	139	17,7
2010. átlag			
2011. 4. negyedév	743	19	2,6
2011. átlag			
2012. 4. negyedév	689	10	1,5
2012. átlag			

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány %-a részesült álláskeresési járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma		álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő		fő	%
2008	845		281	33,3
2009	1028		364	35,4
2010	869		423	48,7
2011	855		320	37,4
2012	689		na	na

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott álláskeresők számával, majd megszorozzuk százzal.

Az elemzés során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	22	0,3%	542	64%	0	0
2009	58	0,8%	648	63%	0	0
2010	69	1%	658	76%	0	0
2011	74	1%	873	80%	0	0
2012	68	1%	588	85%	3	3

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni

közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakókörnyezetét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimál nyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bérlakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	3947	0	162	0	14	0	0	0
2009	3962	0	162	0	14	0	0	0
2010	3984	0	162	0	14	0	0	0
2011	3991	0	155	0	14	0	0	0
2012	3991	0	163	0	25	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.

Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2008	-	-
2009	-	-
2010	-	-
2011	-	-
2012	-	-

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint.

Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.

A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban, lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli). Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	581	0
2009	558	0
2010	579	0
2011	784	0
2012	838	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete **NINCS**

Telepek, szegregátumok száma a településen:	0	
Telepi lakások száma a településen:	2008	-
	2009	-
	2010	-
	2011	-
	2012	-
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva	-	
A telep/ek megközelíthetősége:	-	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szemételep, feldolgozó üzem stb.)	-	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telep, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete – lakásállomány **NINCS**

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes				

lakásállományhoz viszonyítva				
------------------------------	--	--	--	--

Forrás: Önkormányzati adatok, TelR, KSH adatbázis

Kérjük, a táblázat második sorába írja be a település különböző területein a komfort nélküli lakások számát. A harmadik oszlopban számítsa ki ezen lakások arányát az adott lakóterület összes lakásához viszonyítva. Komfort nélküli (substandard) a lakás, amelyre érvényes a következő feltételek valamelyike: nincs WC vagy fürdőszoba; nincs szennyvízelvezető-csatorna; hiányzik az alapozás, a fal vályogból épült; nincs vezetékes víz. Substandard a lakás akkor is, ha a lakásban nincs konyha és a teljes alapterület nem éri el az 50 m²-t. Szilárd falazattal rendelkező lakás: a falazat anyaga kő, tégl, beton, panel.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők **NINCS**

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2008			
	2009			
	2010			
	2011			
	2012			
0-6-éves				
7-14 éves				
15-30 éves				
31-45 éves				
46-64 éves				
65< éves				
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott				
munkanélküli				
Inaktív				
eltartott				
segélyezettek száma				
hátrányos helyzetű gyermekek száma				
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma				

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárnai a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	0	4	2
2009	0	4	2
2010	0	4	2
2011	0	4	2
2012	0	4	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2008	370
2009	383
2010	375
2011	376
2012	367

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2008	72
2009	74
2010	75
2011	79
2012	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1795	23	17	58
2009	1734	22	15	48
2010	1687	22	12	65
2011	1630	11	6	68
2012	1591	13	10	74

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2008	606	85	0	0	60
2009	704	102	0	0	55
2010	689	92	0	0	77
2011	637	74	0	0	79
2012	720	135	0	0	67

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve,

hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	102	281	108	452	0	202
2009	104	245	107	441	11	142
2010	100	283	107	447	39	148
2011	92	343	109	423	47	62
2012	98	303	124	398	25	144

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2008	0	0	0	0	0	0
2009	0	0	1	0	0	0
2010	0	0	1	0	0	0
2011	0	0	1	0	0	0
2012	0	0	1	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségétől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól. Kiegészítő információkkal a nem magyar állampolgárságú gyermekek részletesebb és a helyi viszonyoknak megfelelő felsorolása javasolt (állampolgárság, nyelv, magyarországi státusz stb.).

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek **NINCS**

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Megközelítés, elérhetőség perc	-	-	-	-	-	-

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek létszáma mellett meg kell vizsgálni, hogy milyen arányban veszik igénybe az óvodai nevelés előtt az esetlegesen rendelkezésre álló korai fejlesztésben fontos szolgáltatásokat, mint a bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, majd az óvodai nevelés. A szolgáltatások elérhetősége, távolsága, kihasználtsága szintén elemzési szempont a helyzetelemzés során.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete **NINCS**

A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő SNI általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	
-	-	-	-

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban (KSH definíció) vagy krízisterületnek minősíthető lakótömbben, substandard lakásokban stb. élő családok gyermekeinek a helyzetének a vizsgálata több szempont mellett, végezhető el intézményi (gyerekjóléti szolgálat) és önkormányzati adatok alapján. Fel kell tárni az e területeken élő családok gyermekeit érintő szociális, oktatási, egészségügyi helyzetét.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma
-	-	-	-	-	-

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő tanulók adatait iskolafenntartói háttértől függetlenül, minden általános iskolára vonatkoztatva kell megadni.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2010	NINCS			
	2011				
	2012				
Tartós nevelésbe vétel	2010				
	2011				
	2012				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2010				
	2011				
	2012				
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2010				
	2011				
	2012				
	2011				
	2012				

Forrás: Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	4	115
2009	4	115
2010	4	72
2011	4	70
2012	4	109

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A negyedik körzet védőnője iskola egészségügyi feladatot lát el. Az ő gondozása 6 éves kortól 18 éves korig tart. Az iskola védőnő 0-6 éves korig nem gondoz gyerekeket.

A másik három körzetben a területi védőnők 0-6 éves kor között gondozzák a gyerekeket.

2008, 2009 és 2012-ben 2 területi védőnői körzet folyamatos, állandó helyettesítéssel volt ellátva.

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2008	Na	Na	Na	Na
2009	Na	Na	Na	Na
2010	Na	Na	Na	Na
2011	Na	Na	Na	Na
2012	Na	Na	Na	Na

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a házi orvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

	Bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	34fő	6fő	24
2009	1	35fő	1 fő	24
2010	1	41fő	2 fő	24fő, aug.1-től 40fő
2011	1	32fő	2fő	40
2012	1	32fő	7fő	40

Forrás: TelR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettárssal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki család gondozásában részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
2008	-	-	-
2009	-	-	-
2010	-	-	-
2011	-	-	-
2012	-	-	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, intézményi adatok

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor

a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyerekekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

A családi napközit felmérő elemzésekor nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
	Az óvoda telephelyeinek száma	3
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	300	
Óvodai csoportok száma	12	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	06:30-18:00-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	Telephelyenként négy hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	25	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	25	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	12	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni. Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni. Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni. A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2008.	0	0
2009.	0	0
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, a helyhiány miatt elutasított gyermekek szociális háttérét is jelölje a szélső oszlopban. (HH/HHH)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	278	12	300	3	278	0
2009	271	12	300	3	271	0
2010	264	12	300	3	264	0
2011	277	12	300	3	277	0
2012	276	12	300	3	276	0

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	64	78	86	47	1	276
Más településről bejáró gyermekek létszáma	1	1	3			5
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	5	36	35	32	0	108
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	3	5	8	8	0	24
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	-	-	-	-	-	-
Más településről bejáró gyermekek létszáma	-	-	-	-	-	-
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	-	-	-	-	-	-
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	-	-	-	-	-	-
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	-	-	-	-	-	-

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport1	8	0	3	0	0	0
Csoport 2	3	0	1	0	0	0
Csoport 3	1	0	0	0	0	0
Csoport 4	8	0	0	0	0	0
Csoport 5	8	0	1	1	0	1
Csoport 6	8	0	2	0	0	0
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						
Tagóvoda						
Csoport1	8	0	3	0	0	0
Csoport 2	3	0	1	0	0	0
Csoport 3	1	0	0	0	0	0
Csoport 4	8	0	0	0	0	0
Csoport 5	8	0	1	1	0	1
Csoport 6	8	0	2	0	0	0
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)						

Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	na	na	na	na	na	na	na	na
Körzet 2								
Körzet 3								
Körzet 4								
Körzet 5								
Körzet 6								
Körzet 7								
Összesen								

Forrás: Önkormányzati adatok

Ha a településen több óvoda működik, akkor a felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a településen egyetlen legyen.

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megosztás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek száma	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1	23	8		0					
Csoport 2	24	3		0					
Csoport 3	25	1		0					
Csoport 4	25	8		0					
Csoport 5	25	8		1					
Csoport 6	23	7		0				1	
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport1	26	21		8				2	
Csoport 2	24	18		6					
Csoport 3	25	17		8					
Csoport 4	21	9		0					
Csoport 5	22	9		0					
Csoport 6	23	10		1					
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4	Általános iskola 5-8	általános	napközis	
	évfolyamon tanulók száma	évfolyamon tanulók száma	iskolások száma	tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	345	359	704	281	40,3
2011/2012	348	325	673	270	40,5
2012/2013	334	334	668	269	40,2

Forrás: TeIR, KSH Tstar.

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	15	14	29	0	1	1	1
2011/2012	16	13	29	0	1	1	1
2012/2013	15	14	29	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

	Létszám (fő)	A helyben élő összes gyermekhez képest az arányuk
A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma		X
Más településről bejáró általános iskolások		
Más településről bejáró hh gyerekek		
Más településről bejáró hhh gyerekek		
Más településre eljáró általános iskolások		
Más településre eljáró hh gyerekek		
Más településre eljáró hhh gyerekek		
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek		
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	1 db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
	668	270	40,6	81	12,12		
Összesen							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya a különböző intézményekben hasonló legyen. Vagyis ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24. §-a szerint. Amennyiben mód van rá a körzethatár rendelet hatálya alá nem tartozó egyéb egyházi vagy nem állami, nem önkormányzati általános iskolák adatait is adja meg.

A HH-s tanulók létszámában a HHH-s tanulók létszáma is benne szerepel !

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	11	0
Szaktanítást végző tanítók száma	15	0
Szaktanítást végző tanárok száma	26	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Gyermekvédelmi felelős	0	0
Iskolaorvos	2	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	Fő / %
2010/2011	96 /100%
2011/2012	75 /98%
2012/2013	70 / 99%

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagy mértékben vannak.

4.4.13. számú táblázat - Iskola ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév	Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva / % /	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva / % /	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva / % /	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek IPR-ben résztvevők
	1. évfolyam A osztály		25	25	2	6	24	1	4	0	0	0	0	0	4
	1. évfolyam B osztály		24	24	0	13	54	2	8,3	0	0	0	0	0	4
	1. évfolyam C osztály		24	20	3	8	33,3	2	8,3	0	0	0	0	0	3
	2. évfolyam A osztály		21	15	0	6	28,5	3	14	0	0	0	0	0	4
	2. évfolyam B osztály		21	15	0	8	38	3	14	1	4,7	1	0	0	2
	2. évfolyam C osztály		23	19	1	4	17	2	8,6	0	0	0	0	0	3
	2. évfolyam D osztály		21	19	4	11	52	2	9,5	1	4,7	1	0	0	3
	3. évfolyam A osztály		22	17	0	10	45,4	1	4,5	0	0	0	0	0	4
	3. évfolyam B osztály		22	14	3	7	31,8	2	9	3	13,6	0	0	0	7
	3. évfolyam C osztály		22	21	0	13	59	2	9,5	1	4,5	0	0	0	4
	3. évfolyam D osztály		22	18	2	9	40,9	2	9	1	4,5	0	0	1	3
	4. évfolyam A osztály		21	14	0	11	55	5	25	1	4,7	1	0	0	6
	4. évfolyam B osztály		24	17	1	10	41,6	3	12,5	1	4,1	0	0	0	6
	4. évfolyam C osztály		22	19	0	9	40,9	2	9	1	4,5	0	0	0	8
	4. évfolyam D osztály		20	12	1	9	45	4	20	1	4,7	1	0	0	4
	5. évfolyam A osztály		25	0	0	10	40	3	12	1	4	1	0	0	6
	5. évfolyam B osztály		26	0	1	13	50	6	23	1	3,8	0	1	0	4
	5. évfolyam C osztály		24	0	0	9	37,5	3	12,5	1	4,1	0	0	0	4
	5. évfolyam D osztály		25	0	2	15	60	4	16	5	20,8	1	0	0	6
	6. évfolyam A osztály		28	0	0	8	28,5	4	14,2	2	7,1	2	0	0	3
	6. évfolyam B osztály		27	0	4	14	51,8	3	11,1	3	11,1	2	0	0	6
	6. évfolyam C osztály		27	0	0	7	25,9	3	11,1	3	11,1	0	0	0	3
	7. évfolyam A osztály		21	0	2	5	23,8	2	9,5	1	4,7	0	0	0	3
	7. évfolyam B osztály		20	0	0	12	60	4	20	2	10	0	0	0	8
	7. évfolyam C osztály		19	0	0	6	31,5	2	10,5	2	10,5	0	0	0	4

7. évfolyam D osztály	21	0	0	10	47,6	2	9,5	1	4,7	1	0	0	2
8. évfolyam A osztály	23	0	2	13	56,5	5	21,7	1	4,3	0	1	0	6
8. évfolyam B osztály	25	0	3	7	28	2	8	2	8	1	0	0	7
8. évfolyam C osztály	23	0	1	7	30,4	2	8,6	3	13	2	0	0	6
Összesen:	668	269	32	270	40,6	81	12,16	39	5,9	14	2	1	133

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A fenti táblázatot intézményenként szükséges kitölteni, és egyéb – releváns információkat tartalmazó – oszloppal lehet bővíteni. A táblázat nem csak az intézményen belüli oktatásszervezésről - szegregáció/integrációról - nyújt pontos képet, hanem a tartalmi szolgáltatások, illetve eredmények is megjelennek benne. A 2012/13 –as tanévi igénylés az előző tanév októberi statisztikája alapján történt! A HH-s tanulók létszámában a HHH-s tanulók létszáma is benne szerepel !

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013	
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Országos kompetenciamérés eredménye									
Szövegértés									
6. évfolyam	1437	1483	1453	1465	1453	na	1472	na	na
8. évfolyam	–	–	1476	1577	1481	na	1567	na	na
10. évfolyam	na	na	na	na	na	na	na	na	na
Matematika									
6. évfolyam	1452	1495	1467	1486	1470	na	1489	na	na
8. évfolyam	–	–	1476	1601	1540	na	1612	na	na
10. évfolyam	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségit adó szakközépiskolába felvettek aránya stb).

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségít adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	32,2	2	33,3	4	30,2	6,2	4,1	2	0	0
2009/2010	32,6	0,9	38,4	0,9	27,8	7,6	0	0	0	0
2010/2011	36,4	3,1	29,1	5,2	34,3	13,5	0	0	0,1	1
2011/2012	22,6	1,3	26,6	4	50,6	21,3	0	0		
országos átlag: 2011/2012	34,00%		35,00%		29,00%		2,00%			

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tanterületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév 24. oldal. – kezdő évfolyamos tanulók. Ha az országos adatokhoz viszonyítva alacsony a hhh tanulók továbbtanulása (különös tekintettel az érettségít adó intézményekre), akkor szükséges vizsgálni az oktatási intézmények szolgáltatásának hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát. Ezek közül az egyik vizsgálendő terület, hogy működik-e a hhh tanulók képesség-kibontakoztatását támogató Integrációs Pedagógiai Rendszer.

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

	Évfolyamisméltók aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2008/2009	1,5	4,5	0,5	4,5	0	0
2009/2010	0,1	1,0	0,6	3,0	0	0
2010/2011	0,4	1,0	0,5	1,0	0,2	0,1
2011/2012	0,2	1,1	0,5	2,2	0,2	0
országos átlag 2011/2012	2,1%		0,8%		0,8%	

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév. 146. oldal. – általános iskola, és EMMI KIR STAT.

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanuló létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanuló létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanuló létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanuló létszáma
2008/2009	-	-	-	-	-	-	249	53 /5
2009/2010	-	-	-	-	-	-	271	87 /12
2010/2011	-	-	-	-	-	-	235	43 / 12
2011/2012	-	-	-	-	81	32/10	241	45 / 15

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatot a helyi, települési viszonyoknak megfelelően korrigálható vagy kiegészíthető a helyben működő és elérhető programoknak megfelelően.

A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	3629	3472	3139	3117	490	355
2009	3593	3476	2969	3072	624	404
2010	3568	3480	2965	3114	603	366
2011	3539	3396	3079	3001	460	395
2012	na	na	na	na	na	na

Forrás: TelR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben	résztevők száma	résztevő nők száma
2008	10	50	25
2009	9	46	22
2010	8	39	20
2011	18	85	45
2012	20	87	46

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? (Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez?)

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

	Esetszám
2008	0
2009	0
2010	0
2011	0
2012	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A partnerek bevonásával történt esetfeltárások nem csak az esetek számát mutatják, hanem a különböző eseteket is leírják. Itt érdemes arra figyelni, hogy az egyes esetek milyen számossággal jelennek meg, illetve, hogy történtek-e az évek során megoldások.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	349	29	172	104	13	39	4	1
2009	421	35	208	125	16	47	5	1
2010	356	30	175	106	13	40	4	1
2011	351	29	173	105	13	39	4	1
2012	375	33	179	115	13	43	4	1

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy adott településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napköziben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	246	1	26	0	0	0	0
2009	243	1	40	0	0	0	0
2010	226	1	40	0	0	0	0
2011	219	1	40	0	0	0	0
2012	211	1	40	0	0	0	0

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	231	115
2009	2	231	115
2010	3	217	72
2011	3	210	70
2012	2	219	109

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	19	8	
2009	20	12	
2010	46	12	
2011	46	15	
2012	46	20	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Ügyészségnek megküldött ügyek: **6, 6, 9, 9, 13**

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2008	-	-	-	-
2009	-	-	-	-
2010	-	-	-	-
2011	-	-	-	-
2012	-	-	-	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	12	6	1	0	0	0
2009	12	6	1	0	0	0
2010	6	3	1	0	0	0
2011	6	3	1	0	0	0
2012	6	3	1	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2008	Na	Na	Na	Na	Na
2009	Na	Na	Na	Na	Na
2010	Na	Na	Na	Na	Na
2011	Na	Na	Na	Na	Na
2012	Na	Na	Na	Na	Na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket gyűjti össze, melyek a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségéért tesznek, a nőkkel szembeni erőszak ellen lépnek fel, vagy bármilyen módon a nők esélyegyenlőségét állítják középpontba. Adatgyűjtéshez a helyi önkormányzaton kívül célszerű felkeresni a Kormányhivatal Munkaügyi Központját és civil szervezeteket.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	1253	1659	2912
2009	1252	1616	2868
2010	1232	1586	2818
2011	1220	1641	2861
2012	na	na	na

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2.1. számú táblázat - Idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

A fenti táblák támpontot nyújtanak egy helyi adatgyűjtés előkészítéséhez, hiszen rendkívül részletes, a foglalkoztatás minden szegmensére kiterjedő adatokat, illetve gyűjtési kategóriákat tartalmaznak.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a településen	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2008	Na	Na	Na	Na	Na
2009	Na	Na	Na	Na	Na
2010	Na	Na	Na	Na	Na
2011	Na	Na	Na	Na	Na
2012	Na	Na	Na	Na	Na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Munkaügyi Központjánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	845	59		141	20	14%
2009	1028	71		147	21	14%
2010	869	78		140	17	12%
2011	855	60		139	17	12%
2012	731	69	9%	132	16	12%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Eppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év feletti, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év feletti aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1266	21	2%
2009	1296	27	2%
2010	1327	27	2%
2011	1350	30	2%
2012	1373	30	2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	5
2009	4
2010	4
2011	4
2012	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	Na	Na	86	2928	Na	Na	Na
2009	Na	Na	3260	3103	Na	Na	Na
2010	Na	Na	90	3303	Na	Na	Na
2011	Na	Na	1019	2651	Na	Na	Na
2012	Na	Na	1378	3827	Na	Na	Na

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év feletti, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) kérdőív segítségével fel lehet mérni, hogy az elmúlt években hány alkalommal látogattak meg különféle kulturális vagy sporteseményeket.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
		fő	%	fő	%
2008	100	18	18 %	10	10%
2009	100	24	24 %	18	18 %
2010	100	35	35 %	28	28 %
2011	100	48	48 %	45	45 %
2012	100	57	57 %	54	54 %

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év feletti, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) egy kérdőív segítségével tud az adatgyűjtő tájékozódni arról, hogy milyen informatikai jártassággal rendelkezik a korosztály.

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2008	10 (könyvtár) Hetente 2 alkalom ingyenes internet
2009	7 (könyvtár) tanulási lehetőség nyugdíjasoknak
2010	8 (könyvtár)
2011	7 (könyvtár)
2012	6 (könyvtár)

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számáról. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.)

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	298	4
2009	282	4
2010	261	4
2011	241	4
2012	225	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	0	0	0
2009	0	0	0
2010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	11 fő	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint. Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról
- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet

A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban		Közzférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma	0	0	0
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma	0	0	0
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma		0	0	0
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma		5	40	31
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma		0	45	57

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével.

Ilyen adatokkal rendelkezik a Munkaügyi Központ, ahol a fogyatékos személyek kiválthatják az ügynevezett rehabilitációs kártyát. Adatot szolgáltat a helyi önkormányzat, a foglalkoztatást biztosító civil szervezet, egyházi fenntartású foglalkoztató intézmény. Gazdasági szereplők esetében támpont a rehabilitációs hozzájárulás csökkenése vagy kiváltása fogyatékos személyek foglalkoztatásával, a korábban említett rehabilitációs kártya éppen ezeknek a vállalkozói kedvezményeknek a jogosságát igazolja.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati			Egyházi			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	na	na	na	na	na	na	na	na	na
étkeztetés	na	na	na	na	na	na	na	na	na
házi segítségnyújtás	na	na	na	na	na	na	na	na	na
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	na	na	na	na	na	na	na	na	na
családsegítés	na	na	na	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	na	na	na	na	na	na	na	na	na
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	na	na	na	na	na	na	na	na	na
támogató szolgáltatás	na	na	na	na	na	na	na	na	na
nappali ellátás	na	na	na	na	na	na	na	na	na

Forrás: helyi adatgyűjtés,

A felsorolt szociális szolgáltatásokat ellátó intézmények és személyek éves munkájukról, esetforgalmukról beszámolót készítenek. Ezek a beszámolók tartalmazzák a szolgáltatást igénylő fogyatékosok számát. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van-e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni. Az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó osztálya, munkatársa révén a munkabeszámolók hozzáférhetőek.

A „közösségi ellátás szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek részére” cellákba értelemszerűen csak az ellátott fogyatékos személyek számát szükséges megadni. Előfordul, hogy a fogyatékos személy aktuális vagy krónikus állapota szükségessé ezeket a közösségi ellátási formákat.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	na
Időskorúak járadéka	na
Aktív korúak ellátása	na
Rendszeres szociális segély	na
Lakásfenntartási támogatás	na
Ápolási díj	na
Temetési segély	na
Átmeneti segély	na
	na
Természetbeni ellátás:	na
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	na
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	na
Adósságkezelési szolgáltatás	na
Energia felhasználási támogatás	na
	na
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	na
	na
Fogyatékosági támogatás	na
Rokkantsági járadék	na
Személygépkocsi átalakítási támogatás	na
Közlekedési kedvezmény Személygépkocsi szerzési kedvezmény	na
Parkolási igazolvány	na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MÁK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.

Javaslat: Reprezentatív kérdőíves felmérés az érintettek körében, hogy milyen ellátásokat vesznek igénybe. Érdekes lehet az a kérdés is, hogy ismerik-e egyáltalán a lehetőségeiket.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelyelvről és a magyar jelyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- ciós hurok	Tapin- t-ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
oktatási intézmé- nyek	alapfok	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	-
	középfok	nem	nem	nem	igen	nem	nem	nem	nem	-
	felsőfok	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egész- ségügyi intézmé- nyek	fekvőbeteg ellátás	nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
	járó beteg szakellátás	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
	alapellátás	igen	igen	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
kulturális, művelődési intézmények		nem	nem	igen	igen	Igen/rés- zben	Igen/r- észbe- n	nem	nem	-
önkormányzati, közigazgatási intézmény		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség		igen	nem	igen	igen	nem	nem	Igen/r- észbe- n	nem	-
szociális ellátást nyújtó intézmények		nem	nem	igen	igen	nem	nem	nem	nem	-

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem válasszal).

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

A munkahelyek akadálymentesítettségéről alig lehetséges az adatgyűjtés, mivel a többsége vállalkozás formában működik.

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem-es válasszal). Foglalkoztatónként külön sorokat szükséges nyitni.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak-vezető sáv	Mozgáskorlátozottak részére mosdó	Rámpa	Hangos tájékoztatás	Indukciós hurok	Tapintható információ	Jelnyelvi segítség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
Helyi és távolsági tömegközlekedés	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-
Buszpályaudvar, buszvárók	nem	nem	nem	igen/részben	nem	nem	nem	nem	-
Vasútállomás	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	nem	-

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
ápolást, gondozást nyújtó intézmény	0	0	0
rehabilitációs intézmény	0	0	0
lakóotthon	0	0	0
támogatott lakhatás*	0	0	0
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza	0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.

Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

*A támogatott lakhatást 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot teszi lehetővé, 2012. január 1-sejétől kezdődően. Az eddigi bentlakásos intézményeket felváltó önálló lakóotthonba való kitagolás, lehetővé teszi a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválását. A korábbi komplex ellátás a jövőben két önálló szolgáltatásban valósul meg, a lakhatást és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásra.

Aktuális jogszabály:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről

321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat